

Briuselis, 2026 01 09
C(2026) 42 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

**Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/2560 dėl vidaus rinką
iškraipančių užsienio subsidijų tam tikrų nuostatų taikymo gairės**

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/2560 dėl vidaus rinką iškraipiančių užsienio subsidijų tam tikrų nuostatų taikymo gairės

Turinys

1.	Įvadas	4
2.	Kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, ar yra iškraipymas pagal Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 1 dalį ir 27 straipsnį, taikymas.....	5
2.1.	Teisinis pagrindas.....	5
2.2.	Kriterijų, kuriais vadovaujantis nustatoma, ar subsidijuojama įmonė vykdo ekonominę veiklą Sąjungoje, taikymas.....	6
2.3.	Kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, ar užsienio subsidija gali pagerinti įmonės konkurencinę padėtį vidaus rinkoje, taikymas	7
2.3.1.	Tikslinės užsienio subsidijos	7
2.3.2.	Netikslinės užsienio subsidijos	8
2.3.3.	Užsienio subsidijos, kurios laikomos negalinčiomis pagerinti įmonės konkurencinės padėties vidaus rinkoje	11
2.4.	Kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kada užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje, taikymas	12
2.4.1.	Bendrieji principai, taikomi siekiant nustatyti, ar užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje.....	12
2.4.2.	Elementai, kurių reikia, kad būtų nustatyta, jog užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje.....	13
2.4.3.	Vertinimo, ar užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje, etapai.....	14
2.4.3.1.	Poveikis subsidijuojamos įmonės elgesiui	14
2.4.3.2.	Konkurencijos dinamikos keitimas arba jos trikdytas kitų vidaus rinkoje veikiančių ekonominės veiklos vykdytojų nenaudai	15
2.4.4.	Pagrindinių iškraipymų kategorijų pavyzdžiai.....	17
2.4.4.1.	Konkurencijos iškraipymas įsigyjant kitas įmones	17
2.4.4.2.	Konkurencijos iškraipymas dėl užsienio subsidijos poveikio subsidijuojamos įmonės sprendimams dėl veiklos	18
2.4.4.3.	Subsidijuojamos įmonės investavimo sprendimų keitimas.....	20
2.4.4.4.	Veiklos iškraipymas kituose vertės grandinės lygmenyse	20
2.5.	Kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kada vykdant viešųjų pirkimų procedūras užsienio subsidija iškraipo arba gali iškraipyti vidaus rinką, taikymas	21

2.5.1.	Galimybė pateikti nepagrįstai palankų pasiūlymą	21
2.5.1.1.	Pasiūlymo palankumas	22
2.5.1.2.	Palankumo nepagrįstumas	24
2.5.1.3.	Faktinis arba galimas neigiamas poveikis	25
2.5.2.	Procedūriniai aspektai	25
3.	Pusiausvyros tyrimo pagal Reglamento (ES) 2022/2560 6 straipsnį taikymas	26
3.1.	Teisinis pagrindas	26
3.2.	Teigiamas poveikis, į kurį reikia atsižvelgti	27
3.2.1.	Teigiamas poveikis atitinkamos subsidijuojamos ekonominės veiklos plėtrai vidaus rinkoje	27
3.2.2.	Teigiamas poveikis kitiems politikos tikslams	28
3.2.3.	Viešieji pirkimai. Alternatyvių tiekimo šaltinių prieinamumas	28
3.3.	Principai, kuriuos Komisija taikys siekdama teigiamo ir neigiamo užsienio subsidijos poveikio pusiausvyros	29
3.3.1.	Teigiamo poveikio specifiškumas	29
3.3.2.	Pusiausvyros tyrimo atlikimas	29
3.3.3.	Pusiausvyros tyrimo rezultatai	30
3.3.4.	Kumuliacinio vertinimo galimybė	31
3.4.	Procedūriniai aspektai	31
3.4.1.	Įrodinėjimo pareiga	31
3.4.2.	Įrodymams keliami reikalavimai	32
3.4.3.	Informacijos pateikimo laikas	32
3.4.4.	Informacijos vertinimo laikas	33
3.5.	Pusiausvyros tyrimo atlikimo pavyzdys	33
4.	Komisijos įgaliojimų pagal Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 8 dalį prašyti iš anksto pranešti apie bet kokią koncentraciją pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalį arba apie užsienio finansinius įnašus, kuriuos ekonominės veiklos vykdytojas gavo vykdant viešųjų pirkimų procedūrą, taikymas	34
4.1.	Teisinis pagrindas	34
4.2.	Sąlygos, kuriomis Komisija gali prašyti išankstinio pranešimo	35
4.2.1.	Koncentracijos arba viešųjų pirkimų procedūros sąvoka	35
4.2.2.	Koncentracijos, apie kurią nereikia pranešti, sąvoka arba trečiųjų valstybių ekonominės veiklos vykdytojui viešųjų pirkimų procedūros metu suteiktų užsienio finansinių įnašų, apie kuriuos nereikia pranešti, sąvoka	35
4.2.3.	Reikalavimo iš anksto pranešti pateikimo laikas	36
4.2.4.	Įtarimas, kad atitinkamos įmonės per trejus metus iki koncentracijos galėjo gauti užsienio subsidijų arba kad ekonominės veiklos vykdytojas galėjo gauti naudos iš	

	užsienio subsidijų per trejus metus iki pasiūlymo arba prašymo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje pateikimo dienos.....	36
4.3.	Koncentracijos arba ekonominės veiklos vykdytojo viešųjų pirkimų procedūros metu gautų užsienio finansinių įnašų poveikis Sąjungoje.....	37
4.3.1.	Poveikio Sąjungoje sąvoka	37
4.3.2.	Veiksniai, į kuriuos Komisija atsižvelgs vertindama, ar koncentracija arba ekonominės veiklos vykdytojo viešųjų pirkimų procedūros metu gauti užsienio finansiniai įnašai turi būti <i>ex ante</i> peržiūrėti	37
4.4.	Procedūriniai aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti naudojantis teise prašyti iš anksto pranešti apie koncentracijas ir apie viešųjų pirkimų procedūros metu ekonominės veiklos vykdytojo gautus užsienio finansinius įnašus.....	39
4.4.1.	Pateiktini įrodymai	39
4.4.2.	Procedūriniai aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti pateikus reikalavimą iš anksto pranešti	40
4.4.2.1.	Vykstant koncentracijoms	40
4.4.2.2.	Vykstant viešųjų pirkimų procedūras.....	40

1. ĮVADAS

1. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2022/2560¹ nustatytos vidaus rinką iškraipančių užsienio subsidijų tyrimo ir tokių iškraipymų ištaisymo taisyklės ir procedūros.
2. Reglamentas (ES) 2022/2560 tikslas – prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo nustatant suderintą sistemą, skirtą pašalinti iškraipymus, kuriuos tiesiogiai ar netiesiogiai sukelia užsienio subsidijos, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos².
3. Tinkamas Reglamento (ES) 2022/2560 taikymas ir vykdymo užtikrinimas turėtų padėti didinti vidaus rinkos atsparumą iškraipymams, kuriuos sukelia užsienio subsidijos, ir tokiu būdu stiprinti Sąjungos atvirą strateginę savarankiškumą³.
4. Reglamente (ES) 2022/2560 laikoma, kad užsienio subsidija egzistuoja, kai trečioji valstybė tiesiogiai arba netiesiogiai skiria finansinį įnašą, kuris yra naudingas ekonominę veiklą vidaus rinkoje vykdančiai įmonei ir kuris teisiškai ar faktiškai skirtas tik vienai ar tik vienai įmonei ar sektoriui arba kelioms įmonėms ar sektoriams⁴. Užsienio subsidijos iš esmės nėra draudžiamos. Nustačiusi užsienio subsidijos buvimą, Komisija kiekvienu konkrečiu atveju turėtų įvertinti, ar ji iškraipo vidaus rinką⁵.
5. Sąjungos teisėkūros institucijos paprašė, kad Komisija, siekdama skatinti to reglamento nuspėjamumą⁶, pagal Reglamento (ES) 2022/2560 46 straipsnio 1 dalį skelbtų ir reguliariai atnaujintų gaires dėl: a) kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, ar yra iškraipymas pagal Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 1 dalį, taikymo; b) pusiausvyros tyrimo pagal Reglamento (ES) 2022/2560 6 straipsnį taikymo; c) Komisijos įgaliojimų prašyti iš anksto pranešti apie bet kokią koncentraciją⁷ pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalį arba apie užsienio finansinius įnašus, kuriuos ekonominės veiklos vykdytojas⁸ gavo vykdant viešųjų pirkimų procedūrą⁹, pagal Reglamento (ES)

¹ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2560 dėl vidaus rinką iškraipančių užsienio subsidijų (OL L 330, 2022 12 23, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>).

² Reglamento (ES) 2022/2560 1 straipsnis.

³ Šiuo klausimu žr. Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žaliojo kurso pramonės planas poveikio klimatui neutralizavimo amžiui“ (COM(2023) 62 *final*) 2.4 skirsnį, Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES konkurencingumo kelrodis“ (COM(2025) 30 *final*), p. 14 ir Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Švarios pramonės kursas. Bendros konkurencingumo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiksnių gairės“ (COM(2025) 85 *final*) 6.3 skirsnį.

⁴ Reglamento (ES) 2022/2560 3 straipsnis ir 11 konstatuojamoji dalis.

⁵ Reglamento (ES) 2022/2560 17 konstatuojamoji dalis.

⁶ Reglamento (ES) 2022/2560 73 konstatuojamoji dalis.

⁷ Šiose gairėse koncentracijos sąvoka vartojama Reglamento (ES) 2022/2560 20 straipsnio 1, 2, 4, 5 ir 6 dalių reikšme.

⁸ Šiose gairėse viešųjų pirkimų procedūros kontekste vartojama ekonominės veiklos vykdytojo sąvoka yra apibrėžta Reglamento (ES) 2022/2560 2 straipsnio 1 punkte su nuoroda į atitinkamą apibrėžtį ES viešųjų pirkimų direktyvose: tai „bet kuris fizinis ar juridinis asmuo arba viešasis subjektas, arba tokių asmenų ir (arba) subjektų grupė, įskaitant bet kokias laikinas įmonių asociacijas, kurie rinkoje siūlosi vykdyti darbus ir (arba) darbą, tiekti produktus ar teikti paslaugas“ (pvz., Direktyvos 2014/24/ES 2 straipsnio 1 dalies 10 punktas ir beveik identiška formuluotė kitose viešųjų pirkimų direktyvose). Ekonominės veiklos vykdytojas gali būti viena įmonė, teikianti pasiūlymą arba prašymą dalyvauti viešojo pirkimo procedūroje. Tai gali būti ir bendrą pasiūlymą teikiančių įmonių konsorciumas.

⁹ Šiose gairėse vartojama viešųjų pirkimų procedūros sąvoka yra apibrėžta Reglamento (ES) 2022/2560 2 straipsnio 3 punkte su nuoroda į atitinkamą apibrėžtį ES viešųjų pirkimų direktyvose: tai „bet kokios

2022/2560 29 straipsnio 8 dalį taikymo ir d) viešųjų pirkimų procedūros iškraipymo vertinimo pagal Reglamento (ES) 2022/2560 27 straipsnį.

6. Sąjungos teisėkūros institucijos prašo, kad, pagal Reglamento (ES) 2022/2560 46 straipsnio 2 dalį, Komisija prieš paskelbdama gaires surengtų tinkamas konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais ir valstybėmis narėmis. Komisija paskelbė kvietimą teikti informaciją ir surengė tikslines konsultacijas su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais¹⁰; su abiem grupėmis konsultuotasi ir dėl šių gairių projekto¹¹.
7. Dėl to, kad Reglamentas (ES) 2022/2560 dar taikomas neilgai ir rinkos aplinkybių, kuriomis jis gali būti taikomas, būna įvairių, šios gairės nėra mechaniškai taikytinas kontrolinis sąrašas. Ir priešingai, kiekvienas atvejis turėtų būti vertinamas remiantis su juo susijusiais faktais ir aplinkybėmis pagal šiose gairėse aprašytą prieigą ir principus. Šias gaires Komisija skelbia siekdama padidinti teisinį tikrumą.
8. Vadovaudamasi Reglamento (ES) 2022/2560 46 straipsniu Komisija reguliariai atnaujins šias gaires atsizvelgdama į būsimus pokyčius ir bylų praktiką. Šios gairės nedaro poveikio atitinkamų nuostatų aiškinimui, kurį gali pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismas.
9. Šių gairių sandara:
 - a. 2 skirsnyje pateikiamos gairės, kaip Komisija taikys kriterijus, kuriais remdamasi pagal Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 1 dalį nustato, ar yra iškraipymas, o pagal Reglamento (ES) 2022/2560 27 straipsnį – ar iškraipoma viešųjų pirkimų procedūra.
 - b. 3 skirsnyje pateikiamos Komisijos atliekamo pusiausvyros tyrimo pagal Reglamento (ES) 2022/2560 6 straipsnį taikymo gairės.
 - c. 4 skirsnyje pateikiamos gairės dėl Komisijos įgaliojimų prašyti iš anksto pranešti apie bet kokią koncentraciją pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalį arba apie užsienio finansinius įnašus, kuriuos ekonominės veiklos vykdytojas gavo vykdant viešųjų pirkimų procedūrą, pagal Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 8 dalį taikymo.

2. KRITERIJŲ, PAGAL KURIUOS NUSTATOMA, AR YRA IŠKRAIPYMAS PAGAL REGLAMENTO (ES) 2022/2560 4 STRAIPSNIO 1 DALĮ IR 27 STRAIPSNĮ, TAIKYMAS

2.1. Teisinis pagrindas

10. Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje nurodyta: „[l]aikoma, kad vidaus rinka yra iškraipyta, kai užsienio subsidija gali pagerinti įmonės konkurencinę padėtį vidaus rinkoje ir taip ta užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje“. Todėl užsienio subsidija laikoma galinčia sukelti iškraipymą, jei ji atitinka abi šias sąlygas – *pirma*, ji turi galėti

rūšies sutarties skyrimo procedūra, kuriai taikoma Direktyva 2014/24/ES, siekiant sudaryti viešąją sutartį, arba Direktyva 2014/25/ES, siekiant sudaryti prekių, darbų ir paslaugų pirkimo sutartį“ (ir į beveik identišką formuluotę kitose viešųjų pirkimų direktyvose).

¹⁰ Žr. kvietimą teikti informaciją dėl užsienio subsidijų gairių https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14516-Uzsienio-subsidiju-gaires_lt.

¹¹ Žr. viešas konsultacijas dėl Užsienio subsidijų reglamento gairių https://single-market-economy.ec.europa.eu/consultations/consultation-fsr-guidelines_en.

pagerinti įmonės konkurencinę padėtį vidaus rinkoje ir, *antra*, dėl įmonės konkurencinės padėties pagerėjimo užsienio subsidija turi faktiškai neigiamai veikti arba galėti neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje.

11. Daugelio užsienio subsidijų atveju trūksta skaidrumo, o komercinė tikrovė yra sudėtinga, todėl gali būti keblu vienareikšmiškai nustatyti arba kiekybiškai įvertinti konkrečios užsienio subsidijos poveikį vidaus rinkai. Tad siekiant nustatyti iškraipymą paprastai reikės naudoti nebaigtinį rodiklių rinkinį¹².
12. Reglamento (ES) 2022/2560 5 straipsnio 1 dalyje nustatytos tokios užsienio subsidijų, kurios, labiausiai tikėtina, gali iškraipyti vidaus rinką, kategorijos: a) užsienio subsidija, suteikta sunkumų patiriančiai įmonei¹³, nebent būtų parengtas restruktūrizavimo planas, galintis užtikrinti ilgalaikį tos įmonės gyvybingumą, ir tame plane būtų numatytas reikšmingas įmonės nuosavas įnašas; b) užsienio subsidija neribotos garantijos forma, skirta įmonės skoloms ar įsipareigojimams¹⁴; c) eksporto finansavimo priemonė, kuri neatitinka EBPO Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų; d) užsienio subsidija, kuri tiesiogiai palengvina koncentraciją, ir e) užsienio subsidija, kuri įmonei suteikia galimybę pateikti nepagrįstai palankų pasiūlymą, kuriuo remiantis įmonei galėtų būti skirta atitinkama sutartis. Kadangi šių kategorijų užsienio subsidijos, labiausiai tikėtina, gali iškraipyti vidaus rinką, Komisijai būtina atlikti nuodugnų vertinimą pagal tokių užsienio subsidijų rodiklius¹⁵.
13. Reglamento (ES) 2022/2560 27 straipsnyje nustatyta, kad *„[u]žsienio subsidijos, dėl kurių iškraipoma arba gali būti iškraipyta viešųjų pirkimų procedūra, suprantamos kaip užsienio subsidijos, kuriomis ekonominės veiklos vykdytojui suteikiama galimybė pateikti pasiūlymą, kuris būtų nepagrįstai palankus, palyginti su atitinkamais darbais, prekėmis ar paslaugomis. Vertinant, ar esama vidaus rinkos iškraipymų, kaip nustatyta 4 straipsnyje, ir ar pasiūlymas yra nepagrįstai palankus, palyginti su atitinkamais darbais, prekėmis ar paslaugomis, apsiribojama tik atitinkama viešųjų pirkimų procedūra“*.
14. Reglamento (ES) 2022/2560 44 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad *„pagal šį reglamentą nesiimama jokių veiksmų, kurie prilygtų konkrečiam veiksmui prieš subsidiją, kaip tai suprantama Sutarties dėl subsidijų ir kompensacinių priemonių 32 straipsnio 1 dalyje, suteiktą trečiosios valstybės, kuri yra Pasaulio prekybos organizacijos narė“*.

2.2. Kriterijų, kuriais vadovaujantis nustatoma, ar subsidijuojama įmonė vykdo ekonominę veiklą Sąjungoje, taikymas

15. Užsienio subsidija vidaus rinką gali iškraipyti, tik jei įmonė, kuriai tiesiogiai ar netiesiogiai naudinga užsienio subsidija, (toliau – subsidijuojama įmonė) vykdo

¹² Reglamento (ES) 2022/2560 18 konstatuojamoji dalis. Tai reiškia, kad jeigu dėl nepakankamo skaidrumo atitinkamos informacijos apie užsienio subsidiją (visų pirma informacijos apie jos aprėptį ar sumą) nėra arba jeigu per tyrimą gauta informacija nėra patikima, Komisija, atsižvelgdama į bylos aplinkybes, kaip atitinkamą lyginamąjį dydį gali naudoti bet kurį rodiklį. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 1 dalies antrą sakinį šie rodikliai, be kita ko, yra: a) užsienio subsidijos suma; b) užsienio subsidijos pobūdis; c) įmonės, įskaitant jos dydį, ir atitinkamų rinkų ar sektorių padėtis; d) įmonės ekonominės veiklos vidaus rinkoje lygis ir raida ir e) užsienio subsidijos tikslas ir sąlygos, taip pat jos naudojimas vidaus rinkoje.

¹³ Apibrėžiamai kaip „įmon[ė], kuri, jei negaus jokios subsidijos, trumpuoju ar vidutinės trukmės laikotarpiu greičiausiai nutrauks veiklą“ (Reglamento (ES) 2022/2560 5 straipsnio 1 dalis).

¹⁴ Apibrėžiama kaip „be jokių apribojimų dėl tokios garantijos sumos ar trukmės“ (Reglamento (ES) 2022/2560 5 straipsnio 1 dalis).

¹⁵ Reglamento (ES) 2022/2560 20 konstatuojamoji dalis.

ekonominę veiklą Sąjungoje¹⁶¹⁷. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 1 dalį, užsienio subsidija iškraipys vidaus rinką, kai ji gali pagerinti įmonės konkurencinę padėtį vidaus rinkoje ir neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje.

16. Taikydama Reglamentą (ES) 2022/2560 ir šias gaires Komisija laikys, kad įmonė vykdo veiklą vidaus rinkoje, kai ta įmonė: i) siūlo prekes ir paslaugas vidaus rinkoje, nepriklausomai nuo įmonės įsisteigimo vietos ar jos registracijos šalies¹⁸; ii) perka prekes ar paslaugas vidaus rinkoje ir jomis naudodamasi siūlo prekes ar paslaugas savo klientams, nepriklausomai nuo to, ar šias prekes ar paslaugas siūlo vidaus rinkoje, ar už jos ribų; iii) įgyja Sąjungoje įsisteigusios įmonės kontrolę ar su ja susijungia ar iv) dalyvauja viešųjų pirkimų procedūroje Sąjungoje.

2.3. Kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, ar užsienio subsidija gali pagerinti įmonės konkurencinę padėtį vidaus rinkoje, taikymas

17. Komisija laikosi nuomonės, kad užsienio subsidija pagerina įmonės konkurencinę padėtį vidaus rinkoje, kai ji gali būti tiesiogiai ar netiesiogiai naudinga ekonominei veiklai, kurią ta įmonė vykdo vidaus rinkoje, nepriklausomai nuo to, ar nauda iš tikrųjų buvo gauta. Komisija gali atlikti tą vertinimą dėl kiekvienos užsienio subsidijos atskirai arba dėl kelių ar visų užsienio subsidijų kartu, priklausomai nuo konkrečios bylos aplinkybių.
18. Atlikdama šį vertinimą Komisija daro atskiria užsienio subsidijas, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai remia įmonės ekonominę veiklą vidaus rinkoje, (tikslines užsienio subsidijas), ir kitas užsienio subsidijas (netikslines užsienio subsidijas). 2.3.1 skirsnyje analizuojamos tikslinės užsienio subsidijos. 2.3.2 skirsnyje analizuojamos netikslinės užsienio subsidijos. Remiantis šiuose dviejuose skirsniuose išdėstytais kriterijais, 2.3.3 skirsnyje pateikiami užsienio subsidijų, kurios, manoma, negali pagerinti įmonės konkurencinės padėties vidaus rinkoje, pavyzdžiai.

2.3.1. Tikslinės užsienio subsidijos

19. Užsienio subsidijos, kuriomis tiesiogiai ar netiesiogiai remiama įmonės ekonominė veikla vidaus rinkoje, laikomos gerinančiomis konkurencinę padėtį vidaus rinkoje ir šiuo aspektu paprastai jų vertinti papildomai nebereikia. Tai galioja tokiais atvejais:
 - a. kai Komisija, remdamasi objektyviu užsienio subsidijų tikslo, pobūdžio ir aprėpties įvertinimu ar kitais svarbiais elementais, gali nustatyti, kad užsienio subsidijomis remiama įmonės ekonominė veikla vidaus rinkoje. Tokių atvejų pavyzdžiai:
 - užsienio subsidijos, teikiamos kaip tiesioginė parama įmonės ekonominei veiklai vidaus rinkoje, pavyzdžiui, vidaus rinkoje vykdomos gamybos ar platinimo veiklai subsidijuoti ar paslaugoms teikti vidaus rinkoje veikiančioms įmonėms, įskaitant technologijų licencijavimą;

¹⁶ Žr. Reglamento (ES) 2022/2560 7 konstatuojamąją dalį: „[j]ei užsienio subsidiją gavusi įmonė vykdo ekonominę veiklą Sąjungoje, užsienio subsidijos galėtų iškraipyti vidaus rinką“.

¹⁷ Žr. Reglamento (ES) 2022/2560 1 straipsnio 2 dalį. Komisija taip pat gali laikyti, kad įmonė vykdo ekonominę veiklą vidaus rinkoje, kai remdamasi objektyvia bylos medžiaga gali padaryti išvadą, kad įmonė turi realias ir konkrečias galimybes patekti į vidaus rinką.

¹⁸ Tačiau Komisijos veiksams, kurių ji gali imtis pagal Reglamentą (ES) 2022/2560, taikomas 44 straipsnio 9 dalyje nustatytas apribojimas (žr. 14 dalį).

- užsienio subsidijos, teikiamos su sąlyga, susijusia su įvykiais vykdant ekonominę veiklą vidaus rinkoje, pavyzdžiui, subsidijos, kurių teikimo sąlyga yra investicijos ar įsigijimai vidaus rinkoje;
 - užsienio subsidijos, skiriamos kaip parama tam tikrai veiklai, kuri vykdoma ne Sąjungoje, tačiau netiesiogiai naudinga ekonominei veiklai vidaus rinkoje, pavyzdžiui, užsienio subsidijos, skiriamos kaip finansavimas mokslinių tyrimų veiklai, vykdomai už Sąjungos ribų, tačiau susijusiai su technologijomis ar praktine patirtimi, kuriomis naudojamosi ar galima naudotis teikiant paslaugas vidaus rinkoje arba vidaus rinkoje gaminamiems produktams;
 - užsienio subsidijos, kurios veikia kaip finansinis draudimas arba rizikos valdymo priemonė (pvz., garantija) ir aprėpia įmonės veiklą vidaus rinkoje, nes gali sumažinti tos veiklos finansavimo išlaidas ir (arba) skatinti prisiimti didesnę su ta veikla susijusią riziką;
- b. kai nepriklausomai nuo užsienio subsidijų tikslo, pobūdžio ir aprėpties Komisija, remdamasi kitais svarbiais elementais, gali nustatyti, kad įmonė naudoja ar ketina naudoti užsienio subsidijas savo ekonominei veiklai vidaus rinkoje¹⁹.

2.3.2. Netikslinės užsienio subsidijos

20. Ši kategorija apima užsienio subsidijas, kuriomis įmonės ekonominė veikla vidaus rinkoje nėra remiama tiesiogiai ar netiesiogiai ir kai nėra aiškių požymių, kaip įmonė jas naudoja ar ketina naudoti. Tokių atvejų pavyzdžiai:
- užsienio subsidijos, kurių taikymo sritis arba tikslas yra bendro pobūdžio, todėl įmonė gali laisvai jas naudoti bet kuriai savo ekonominei veiklai, taip pat ir vidaus rinkoje;
 - užsienio subsidijos, kuriomis remiama veikla, vykdoma už Sąjungos ribų (pvz., užsienio subsidija, suteikta gamyklos statybai trečiojoje valstybėje arba siekiant paskatinti užimtumą ar palengvinti ekonominį vystymąsi trečiojoje valstybėje), tačiau kurios išlaisvina išteklius, kad įmonė galėtų juos naudoti bet kuriai savo ekonominei veiklai, taip pat ir vidaus rinkoje.
21. Vertindama šios kategorijos užsienio subsidijas, Komisija nagrinės, ar įmonė turi galimybę naudotis užsienio subsidijos forma suteiktais (ar išlaisvintais) ištekliais, kad vykdytų pilnutinį ar dalinį savo veiklos kryžminį subsidijavimą vidaus rinkoje²⁰.
22. Šiuo aspektu kryžminio subsidijavimo sąvoka aprėpia kiekvieną atvejį, kai įmonė perkelia tuos išteklius į savo ekonominei veiklą vidaus rinkoje arba naudoja juos bet koku būdu, kuris tai veiklai gali būti naudingas²¹. Jei nėra jokių patikimų teisinių ar

¹⁹ Siekdama nustatyti, ar įmonė naudoja ar ketina naudoti užsienio subsidijas savo ekonominei veiklai vidaus rinkoje, Komisija gali atsižvelgti į visus turimus įrodymus, pavyzdžiui, į įmonės apskaitos ar vidaus dokumentų analizę.

²⁰ Vertindama, ar įmonė gali vykdyti kryžminį subsidijavimą, Komisija gali atsižvelgti į įmonės gebėjimą ir paskatas imtis jį vykdyti.

²¹ Komisija gali nagrinėti, ar veiklai už Sąjungos ribų suteikta užsienio subsidija gali išlaisvinti išteklius, kuriuos įmonė galės perleisti savo veiklai vidaus rinkoje. Pavyzdžiui, taip gali būti tuomet, kai užsienio subsidija suteikia lėšų investicijoms, kurias įmonė greičiausiai būtų vykdžiusi net ir be užsienio subsidijos. Kryžminis subsidijavimas galėtų būti vykdomas net ir tuomet, kai pelno perkėlimas dar neįvyko. Pavyzdžiui, subsidijuojama įmonė gali leisti vidaus rinkoje veikiančiam subjektui veikti su

ekonominių veiksnių, kurie užkirstų kelią tokiam perkėlimui ar naudojimui arba padarytų juos neįmanomus, Komisija gali laikyti, kad užsienio subsidija gali pagerinti įmonės konkurencinę padėtį vidaus rinkoje. Atlikdama vertinimą Komisija gali atsižvelgti į keletą veiksnių (ir ne vien į juos):

a. Akcijų paketo struktūra

23. Siekdama įvertinti kryžminio subsidijavimo galimybę, Komisija gali įvertinti subsidiją gaunančio subjekto ir tos pačios įmonės subjekto ar subjektų, vykdančių ekonominę veiklą vidaus rinkoje, akcijų paketo struktūrą.
24. Jei subsidiją gaunantį subjektą ir ekonominę veiklą vidaus rinkoje vykdančią kitą subjektą dėl akcijų paketo sieja tiesioginis ar bendras pavaldumas, ši aplinkybė galėtų palengvinti ekonominę veiklą vidaus rinkoje vykdančio subjekto kryžminį subsidijavimą. Ir priešingai, dideli šių dviejų subjektų akcijų paketo struktūros skirtumai gali neleisti perleisti užsienio subsidijos tarp šių subjektų arba sumažinti tam paskatas. Pavyzdžiui, tas skirtumas būtų reikšmingas, jei dėl to, kad bendrai kontroliuojantys akcininkai turi subsidiją gaunančio subjekto akcijų, tam subjektui gali būti teisiškai arba faktiškai neleista perleisti užsienio subsidijos kitam subjektui arba kitai veiklai, kurių valdyme tie bendrai kontroliuojantys akcininkai nedalyvauja, arba gali sumažėti paskatų tai padaryti. Tai tikėtina tuo atveju, kai reikalingas bendrai kontroliuojančių akcininkų pritarimas. Komisija taip pat gali atsižvelgti į tai, ar mažumos akcininkų, kurie neturi veto teisės, tačiau turi didelę subsidiją gaunančio subjekto akcijų dalį, egzistavimas galėtų svariai paveikti to subjekto paskatas perleisti užsienio subsidiją kitam subjektui, veikiančiam vidaus rinkoje, kurioje tų mažumos akcininkų nėra²². Ar taip ir yra ir koks konkretus rizikos lygis, priklausys nuo bylos aplinkybių. Komisija taip pat gali atsižvelgti į tai, ar dėl akcininkų, kurie turi daug veiklą vidaus rinkoje vykdančio subjekto akcijų ir neturi užsienio subsidiją gaunančio subjekto akcijų, egzistavimo pastarajam subjektui gali būti užkirstas kelias perleisti užsienio subsidiją pirmajam subjektui arba sumažėti paskatos tai padaryti²³;

b. Kitų funkcinių, ekonominių ir struktūrinių ryšių egzistavimas

25. Komisija gali įvertinti, kiek grupė tiesiogiai ar netiesiogiai įsitraukė į vidaus rinkoje veikiančio subjekto valdymą, pavyzdžiui, ar grupės lygmens vadovybės nariai skiriami ir to subjekto valdymo ar priežiūros organų nariais (bendras arba sutampantis valdymas).
26. Svarbūs gali būti ir kiti funkciniai bei struktūriniai ryšiai, pavyzdžiui, su vadovavimu ir finansine parama susijusių funkcijų vykdymas (ne tik investuotojo kapitalo suteikimas), bendrų ar koordinuotų strategijų egzistavimas, veto teisės arba būtinybė gauti išankstinį kitų grupės subjektų leidimą dėl biudžetų, vadovybės skyrimo ir sutarčių pasirašymo ar vidaus rinkoje veikiančio subjekto prašymo gauti išorės finansavimą. Svarbūs veiksniai taip pat gali būti ekonominiai ryšiai, pavyzdžiui, grupės lygmens finansinė sinergija, centralizuotas arba susietas finansavimas, ekonominė tarpusavio priklausomybė ir pramoninė arba vertikali integracija. Kuo glaudesni ir įvairesni funkciniai, ekonominiai

nuostoliu arba gaunant labai nedidelį pelną, kuriuos prireikus vėliau būtų galima kompensuoti perleidus užsienio subsidiją.

²² Taip yra todėl, kad teoriškai pelno perkėlimas iš vieno subjekto į kitą reikalauja pirmojo subjekto kapitalo mažinimą, dėl kurio gali ekonomiškai nukentėti antrojo subjekto akcijų neturintys akcininkai.

²³ Toks perleidimas būtų laikomas prieštaraujančiu racionaliam ekonominės veiklos vykdytojo elgesiui, nes tai reikštų, kad užsienio subsidijos nauda tektų dalytis su trečiosiomis šalimis.

ir struktūriniai ryšiai sieja užsienio subsidiją gaunantį subjektą ir vidaus rinkoje ekonominę veiklą vykdančią subjektą, tuo daugiau paskatų kryžminiam subsidijavimui.

c. Užsienio subsidijos struktūra ir sąlygos

27. Komisija gali įvertinti užsienio subsidijos struktūrą, taip pat visas tiesiogines ar netiesiogines sąlygas ir įpareigojimus, kuriuos subsidijas teikiančios institucijos nustatė įmonei ir kurie gali užkirsti kelią kryžminiam subsidijavimui arba sumažinti jo paskatas.

d. Susitarimai su trečiosiomis šalimis

28. Privalomi susitarimai su trečiosiomis šalimis tam tikromis aplinkybėmis gali užkirsti kelią kryžminiam subsidijavimui arba sumažinti jo paskatas. Komisija kiekvienu konkrečiu atveju vertins, ar šie susitarimai arba įsipareigojimai teisiškai ar faktiškai užkirstų kelią kryžminiam subsidijavimui arba padarytų jį mažai tikėtiną. Vertindama ji atsižvelgs į tų susitarimų ar įsipareigojimų turinį ir įvykdumą, taip pat į visas svarbias bylos aplinkybes. Tai, pavyzdžiui, galėtų būti komanditorius ir tikruosius narius siejančios patikėtinio pareigos ūkinėse bendrijose, taip pat tam tikros akcininkų susitarimuose numatytos pareigos.

29. Subsidiją gaunančio subjekto įstatus arba grupės vidaus gaires, politikos ar valdymo praktikos aprašus įmonė paprastai gali bet kuriuo metu vienašališkai pakeisti. Todėl jų iš esmės nepakanka tam, kad būtų užkirstas kelias kryžminiam subsidijavimui. Tačiau Komisija gali atsižvelgti į aplinkybes, kuriomis tokiems įstatams, grupės vidaus gairėms, politikos ar valdymo praktikos aprašui ar lygiavertėms nuostatomis pakeisti reikia trečiosios šalies pritarimo. Taip būtų, kai tokios nuostatos atspindi įsipareigojimus, išdėstytus privalomuose susitarimuose (pvz., bendros įmonės susitarimuose) su trečiosiomis šalimis, kurios nedalyvauja įmonės verslo veikloje vidaus rinkoje²⁴;

e. Taikytina teisė

30. Tam tikrų sektorių teisės aktai, privalomos taisyklės ar reglamentavimo nuostatos taip pat gali būti svarbūs tiek, kiek jais nustatomi įpareigojimai arba priežiūros mechanizmai, kurie gali užkirsti kelią kryžminiam subsidijavimui arba sumažinti jo paskatas. Kaip pavyzdžius galima paminėti reglamentavimo nuostatas, kuriomis įpareigojama atskirti tos pačios grupės subjektų apskaitą arba funkcijas, arba kapitalo reikalavimus finansų rinkų subjektams. Bankroto arba nemokumo teisės aktuose paprastai yra kreditorių apsaugos nuostatų, kurios gali sudaryti teisinių kliūčių subjektui, kuriam tie teisės aktai taikomi, perkelti pelną arba sumažinti paskatas tai padaryti, ypač tais atvejais, kai subjektą prižiūri bankroto arba nemokumo patikėtinis. Komisija kiekvienu konkrečiu atveju įvertins, ar šie teisės aktai užkerta kelią kryžminiam subsidijavimui arba sumažina jo paskatas, atsižvelgdama į jų turinį ir bylos aplinkybes.
31. Apskritai Komisija mano, kad sandorių kainodaros taisyklės nepakankamai užkerta kelią kryžminiam subsidijavimui ar sumažina jo paskatas, nes yra susijusios tik su pelno paskirstymu tos pačios grupės juridiniams asmenims mokesčių tikslais.

²⁴ Komisija gali atsižvelgti į ankstesnę įmonės elgesį, susijusį su išteklių perleidimu. Tačiau tai, kad ištekliai anksčiau nebuvo perleisti, nereiškia, kad Komisija negali padaryti išvados, kad kryžminis subsidijavimas yra įmanomas.

f. Ekonominė įmonės padėtis

32. Sunkioje ekonominėje padėtyje esantys subjektai kai kuriais atvejais gali turėti mažiau paskatų vykdyti kryžminį subsidijavimą, nes pelno perkėlimas gali pabloginti jų ekonominę padėtį ir būti žalingas kreditoriams, kuriuos paprastai saugo bankroto teisės aktai. Komisija įvertins šią padėtį atsižvelgdama į konkrečias bylos aplinkybes.

2.3.3. Užsienio subsidijos, kurios laikomos negalinčiomis pagerinti įmonės konkurencinės padėties vidaus rinkoje

33. Komisija mano, kad toliau išvardytos užsienio subsidijos negali pagerinti įmonės konkurencinės padėties vidaus rinkoje, nes arba negali išlaisvinti jokių išteklių, kuriuos būtų galima perkelti į vidaus rinką, arba kryžminio subsidijavimo galimybė būtų maža, arba bet koks galimas poveikis vidaus rinkai būtų nereikšmingas net kryžminio subsidijavimo atveju:
- a. užsienio subsidijos, suteiktos siekiant spręsti rinkos nepakankamumo problemą už Sąjungos ribų ir tik už Sąjungos ribų vykdomai veiklai, nėra parama įmonės veiklos vidaus rinkoje tol, kol jų struktūra sudaryta taip, kad pritrauktų privačias investicijas, t. y. sutelktų privačius išteklius projektams, kurie priešingu atveju nebūtų vykdomi²⁵. Pavyzdžiui, šiai veiklai suteiktos užsienio subsidijos, kurios iš esmės atitiktų Sąjungos taisyklės dėl suderinamumo su vidaus rinką, jei jas būtų suteikusi valstybė narė, negali išlaisvinti išteklių ir taip pagerinti įmonės konkurencinės padėties vidaus rinkoje;
 - b. užsienio subsidijos, kuriomis siekiama tik neekonominio ar socialinio pobūdžio tikslų, tokių kaip mažumų ar neįgaliųjų įtrauktis, paprastai nebus laikomos išlaisvinančiomis finansines lėšas, taigi nelems jokio kryžminio subsidijavimo;
 - c. užsienio subsidijos, kuriomis siekiama atitaisyti gaivalinių nelaimių ar ypatingų įvykių padarytą žalą, pagal Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 4 dalį;
 - d. užsienio subsidijos, neviršijančios Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų sumų;
 - e. užsienio subsidijos, viršijančios Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytas sumas, negali pagerinti įmonės konkurencinės padėties vidaus rinkoje, kai užsienio subsidijos suma yra nereikšminga, palyginti su tos įmonės faktinės ar galimos ekonominės veiklos vidaus rinkoje mastu²⁶. Svarbus veiksnys atliekant šį vertinimą taip pat gali būti užsienio subsidijos pobūdis arba tipas. Pavyzdžiui, mažiau tikėtina, kad 5 straipsnyje nurodytų tipų užsienio subsidijos įmonės ekonominei veiklai vidaus rinkoje bus naudingos nežymiai. Komisija gali atlikti šį vertinimą dėl kiekvienos užsienio subsidijų atskirai arba dėl kelių ar visų užsienio subsidijų kartu, priklausomai nuo bylos aplinkybių.

²⁵ Ir priešingai, jei užsienio subsidija viršija poreikį įveikti šią rinkos nepakankamumo problemą, ji išstums privačias investicijas ir išlaisvintų išteklius, kuriuos būtų galima perkelti į vidaus rinką.

²⁶ Šis vertinimas priklausys nuo kiekvieno atskiro atvejo aplinkybių ir rodiklių, tokių kaip užsienio subsidijos suma ir pobūdis, taip pat nuo subsidijuojamos įmonės faktinės ar potencialios veiklos vidaus rinkoje masto. Atitinkamos ekonominės veiklos mastui įvertinti naudojami parametrai (pvz., apyvarta, pelningumas, investicijos) gali skirtis priklausomai nuo konkrečios bylos faktų, visų pirma nuo atitinkamos veiklos pobūdžio. Atlikdama šį vertinimą Komisija taip pat gali atsižvelgti į tikėtiną atitinkamų sektorių ir įmonės ekonominės veiklos raidą vidaus rinkoje ir dinamiką visoje atitinkamoje vertės grandinėje. Pavyzdžiui, tam tikrais atvejais (kaip antai besiformuojančiuose sektoriuose arba sektoriuose, kuriems būdingi tiekimo grandinės trukdžiai arba oligopolinė struktūra) nauda gali būti didesnė, nei atrodo iš pirmo žvilgsnio.

2.4. Kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kada užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje, taikymas

34. Kaip nurodyta 10 dalyje, išvada, kad užsienio subsidija gali pagerinti įmonės konkurencinę padėtį, yra būtina, bet nepakankama sąlyga išvadai konstatuoti, kad užsienio subsidija iškraipo konkurenciją. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 1 dalį, taip pat būtina įvertinti, ar užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje²⁷.

35. Šio skirsnio sandara:

- 2.4.1 skirsnyje aptariami bendrieji principai, kuriais vadovaudamasi Komisija vertins, ar užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje;
- 2.4.2 skirsnyje aptariama, ko reikia, kad būtų nustatyta, jog užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje;
- 2.4.3 skirsnyje paaiškinama etapų seka, kurios per vertinimą laikysis Komisija: pirmiausia ji nagrinės užsienio subsidijos poveikį subsidijuojamos įmonės elgsenai, o paskui tai, kaip ta elgsena gali keisti ar trikdyti konkurencijos dinamiką ekonominės veiklos vykdytojų nenaudai;
- 2.4.4 skirsnyje pateikiami kelių iškraipymo kategorijų pavyzdžiai ir aprašomas Komisijos atliekamo vertinimo tipas.

2.4.1. Bendrieji principai, taikomi siekiant nustatyti, ar užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje

36. Komisija laikosi nuomonės, kad užsienio subsidija „faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją“ Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 1 dalies reikšme, jei dėl šios subsidijos gali nukentėti vienodos sąlygos vidaus rinkoje²⁸. Vienodos sąlygos nukentčia tada, kai kitų vidaus rinkoje veikiančių ekonominės veiklos vykdytojų nenaudai galimai ar faktiškai keičiama arba trikdoma konkurencijos dinamika²⁹.

37. Toks keitimas ar trikdymas gali būti susiję su bet kokia veikla, kurią tiriamą įmonė faktiškai vykdo arba gali vykdyti vidaus rinkoje, be kita ko, plyno lauko investicijomis, paslaugų teikimu, Sąjungoje pagamintų produktų pardavimu, vidaus rinkoje veikiančių įmonių įsigijimo konkursiniais procesais (oficialiais pasiūlymų teikimo procesais ar neoficialiomis derybomis) siekiant įsigyti vidaus rinkoje veikiančias įmones arba dalyvaujant Sąjungoje organizuojamose viešųjų pirkimų procedūrose. Jie taip pat gali būti susiję su bet kuriais galutinės grandies, pradinės grandies, susijusiais ar kitaip netiesiogiai paveiktais sektoriais, kuriuose veikia įmonė.

38. Atlikdama vertinimą Komisija gali atsižvelgti į faktinę arba tikėtiną tiriamos įmonės ar jos konkurentų veiklos raidą ir apskritai su įmonės ekonomine veikla tiesiogiai ar netiesiogiai susijusių sektorių raidą.

²⁷ Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnis.

²⁸ Reglamento (ES) 2022/2560 4, 6, 8 ir 76 konstatuojamosios dalys.

²⁹ Jei nenurodyta kitaip, šiose gairėse sąvoka „ekonominės veiklos vykdytojas“ reiškia įmones, kurios faktiškai veikia vidaus rinkoje arba gali joje veikti, arba kitų kategorijų ekonominės veiklos vykdytojus (pvz., vartotojus, darbuotojus). Ekonominę veiklą vykdančios valstybės šiose gairėse taip pat gali būti laikomos ekonominės veiklos vykdytojais.

39. Viešųjų pirkimų procedūrų atveju Komisija gali nagrinėti kitus per tą pačią procedūrą pateiktus pasiūlymus, siekdama įvertinti, ar subsidijuojamas konkurso dalyvis galėjo atgrasyti kitus veiklos vykdytojus net nuo dalyvavimo tame konkurse arba pateikti geresnius pasiūlymus nei kiti ir pasiekti, kad sutartis būtų skirta jam.
40. Jei tiriama įmonė yra gavusi kelias užsienio subsidijas, vertinant, ar dėl kurios nors iš tų subsidijų nukenčia vienodos sąlygos, gali būti atsižvelgiama į bendrą kelių ar visų tų subsidijų poveikį.
- 2.4.2. *Elementai, kurių reikia, kad būtų nustatyta, jog užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje*
41. Komisija iš esmės turėtų nustatyti, kad užsienio subsidija, dėl kurios pagerėja įmonės konkurencinė padėtis vidaus rinkoje, keičia ar gali pakeisti arba trikdo konkurencijos dinamiką vidaus rinkoje kitų vidaus rinkoje veikiančių ekonominės veiklos vykdytojų nenaudai. Nėra būtina, kad užsienio subsidija būtų vienintelis neigiamo poveikio konkurencijai vidaus rinkoje veiksnys. Pakanka, kad užsienio subsidija prisideda prie neigiamo poveikio konkurencijai vidaus rinkoje.
42. Norėdama įrodyti, kad užsienio subsidija neigiamai paveiks konkurenciją vidaus rinkoje, Komisija neprivalo įrodyti faktinio poveikio. Šiuo atžvilgiu aplinkybė, kad užsienio subsidija nepadarė faktinio poveikio konkurencijai, savaime negali paneigti jos poveikio konkurencijai galimybės. Kitaip tariant, nors Komisija gali atsižvelgti į faktinį užsienio subsidijos poveikį, atliekant vertinimą toks poveikis negali būti laikomas lemiamu veiksniu.
43. Faktinis ar galimas neigiamas poveikis konkurencijai turi būti pastebimas. Tačiau, išskyrus Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 2 ir 3 dalis, nėra *de minimis* ribinių verčių, pagal kurias galima nustatyti, ar užsienio subsidija iškraipo konkurenciją. Todėl nustatčius, kad užsienio subsidija keičia ar gali pakeisti arba trikdo konkurencijos dinamiką vidaus rinkoje kitų vidaus rinkoje veikiančių ekonominės veiklos vykdytojų nenaudai, nebereikia įrodyti, kad toks iškraipymas yra didelis.
44. Jei įmonė jau veikia vidaus rinkoje, vertinimas, ar užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją, paprastai bus grindžiamas ekonominėmis ir teisinėmis aplinkybėmis, egzistavusiomis tuo momentu, kai įmonė gavo naudos iš užsienio subsidijos.
45. Jei subsidijuojama įmonė dar nevykdo veiklos vidaus rinkoje, vertinimas, ar užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją, paprastai bus grindžiamas ekonominėmis ir teisinėmis aplinkybėmis, egzistavusiomis tuo momentu, kai subsidijuojama įmonė svarstė, ar vykdyti ekonominę veiklą vidaus rinkoje (žr. 2.2 skirsnį). Tik tuo momentu, o ne anksčiau, galima įvertinti, ar atitinkama subsidija gali pagerinti subsidijuojamos įmonės konkurencinę padėtį vidaus rinkoje ir ar taip ji daro arba gali daryti neigiamą poveikį konkurencijai vidaus rinkoje³⁰. Konkrečiau, veiklos vidaus rinkoje dar nevykdančių įmonių, kurioms suteikiamos užsienio subsidijos vykdant koncentraciją vidaus rinkoje arba užsienio subsidijos,

³⁰ Pavyzdžiui, jeigu įmonei, vidaus rinkoje nevykdančiai jokios veiklos, skiriama subsidija naujai atliekų perdirbimo technologijai kurti ir po dvejų metų ji svarsto investicijas į naują perdirbimo gamyklą vidaus rinkoje, įmonė gali įvertinti užsienio subsidiją pagal Reglamentą (ES) 2022/2560 tik tuo momentu, kai svarsto naują investiciją, o bet koks Komisijos vertinimas dėl tos subsidijos pagal Reglamentą (ES) 2022/2560 bus grindžiamas ekonominėmis ir teisinėmis aplinkybėmis, egzistavusiomis tuo momentu, kai buvo svarstomos investicijos.

leidžiančios joms pateikti nepagrįstai palankų pasiūlymą vidaus rinkoje, vertinimas paprastai turėtų būti grindžiamas ekonominėmis ir teisinėmis aplinkybėmis, esančiomis tuo momentu, kai įmonė ketina dalyvauti ar dalyvauja koncentracijoje arba kai ji rengia ir pateikia pasiūlymą arba galutinį pasiūlymą viešųjų pirkimų procedūroje.

46. Nors labai tikėtina, kad Reglamento (ES) 2022/2560 5 straipsnio 1 dalyje išvardytų kategorijų užsienio subsidijos iškraipys vidaus rinką, Komisija pagal šiame 2.4.2 skirsnyje pateiktus principus įvertins, ar jos daro arba gali daryti neigiamą poveikį konkurencijai vidaus rinkoje. Tačiau Komisijai nėra būtina atlikti nuodugnų vertinimą remiantis rodikliais³¹. Tiriama įmonė išsaugo galimybę nurodyti elementus, skirtų įrodyti, kad vienai iš Reglamento (ES) 2022/2560 5 straipsnyje nurodytų kategorijų priskiriama užsienio subsidija konkrečiomis bylos aplinkybėmis vidaus rinkos neiškraipo.

2.4.3. *Vertinimo, ar užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje, etapai*

47. Vertinimą, ar užsienio subsidija faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją vidaus rinkoje, sudaro du etapai: pirma, vertinama, kaip subsidija veikia arba gali veikti įmonės elgesį vidaus rinkoje, antra – kaip keičiasi konkurencijos dinamika arba kaip ji trikdoma kitų vidaus rinkoje veikiančių ekonominės veiklos vykdytojų nenaudai.

2.4.3.1. Poveikis subsidijuojamos įmonės elgesiui

48. Komisija pagal šių gairių 2.4.2 skirsnį vertins, kaip užsienio subsidija veikia arba gali veikti įmonės elgesį vidaus rinkoje.
49. Tam tikrais atvejais, siekiant nustatyti, ar užsienio subsidija veikia arba gali veikti tam tikrą elgesį, Komisijai gali pakakti išnagrinėti užsienio subsidijos apimtį, tikslą ar sąlygas. Jei užsienio subsidija teikiama su sąlyga, kad subsidijuojama įmonė vidaus rinkoje elgsis tam tikru būdu, arba jeigu jos tikslas (akivaizdus arba numanomas pagal jos struktūrą ir sąlygas) yra skatinti tam tikrą tos įmonės elgesį vidaus rinkoje, šio elemento pakaks, kad Komisija nustatytų, kad užsienio subsidija tokį elgesį veikia arba gali paveikti³².
50. Kitais atvejais užsienio subsidijos, pavyzdžiui, netikslinės užsienio subsidijos, gali neturėti konkretaus tikslo ar su jomis susietų sąlygų, arba būti pernelyg bendro pobūdžio, kad būtų galima padaryti išvadą dėl galimo poveikio konkrečiam įmonės elgesiui vidaus rinkoje. Tuomet, ryšį tarp užsienio subsidijos ir įmonės elgesio Komisija vertins remdamasi kitais rodikliais. Šie rodikliai gali būti, pavyzdžiui, užsienio subsidijos pobūdis, jos dažnumas ar periodiškumas, ypatybės ir konkurencijos dinamika bei sektorių, kuriuose įmonė vykdo veiklą, raida arba įmonės veiklos vidaus rinkoje lygis ir raida.
51. Tikėtina, kad dėl užsienio subsidijos pobūdžio atitinkamai keisis subsidijuojamos įmonės elgesys. Priklausomai nuo formos (pvz., dotacija, paskola ar skolos konsolidavimo arba refinansavimo paskola, kredito priemonės) ir ypatybių (pvz., dažnumo ar pasikartojimo), užsienio subsidija galėtų sudaryti sąlygas subsidijuojamai

³¹ Reglamento (ES) 2022/2560 20 konstatuojamoji dalis.

³² Pavyzdžiui, jei užsienio subsidija skiriama įmonių investicijoms į tvaresnius gamybos procesus finansuoti, Komisija iš esmės gali laikyti, kad įmonės, kuriai suteikiama užsienio subsidija, elgesys bus investicija į tvarų gamybos procesą, ir jokie papildomi vertinimo nereikės.

įmonei ja naudotis lanksčiai ir galėtų turėti įtakos įmonės sąnaudoms, taigi paveikti konkurencijos dinamiką, darydama įtaką sprendimams dėl kainodaros ar gamybos apimties. Kita vertus, ji galėtų paskatinti priimti strateginius sprendimus, pavyzdžiui, dėl investavimo į pajėgumus, inovacijas, plėtrą naujose produktų / paslaugų / geografinėse rinkose arba įsigijimus.

52. Pavyzdžiui, labiau tikėtina, kad sprendimų dėl kainodaros ar gamybos apimties pokyčius lems užsienio subsidijos, susijusios su įmonės ekonominės veiklos lygiu, (pvz., subsidijos, susijusios su tam tikro kiekio produktų gamyba, socialinių įmokų sumažinimu, išmetamo CO₂ kiekio mokesčio sumažinimu) arba užsienio subsidijos, dėl kurių sumažėja įmonės kintamosios išlaidos. Užsienio subsidijos, teikiamos kaip periodiniai mokėjimai (pavyzdžiui, periodiškai mokamos dotacijos, periodinės paskolos, kreditai) tam tikriems ištekliams įsigyti, taip pat gali turėti įtakos kainodaros paskatomis arba sprendimams dėl gamybos apimties. Užsienio subsidijos, kurias sudaro fiksuotos sumos pervedimas (pavyzdžiui, vienkartinė dotacija arba fiksuotos sumos paskola), gali suteikti subsidijuojamai įmonei lankstumo kaip jas naudoti, be kita ko, paveikti ir kainodaros sprendimus. Kiti elgsenos pokyčiai, tokie kaip investicijos, plėtra naujose veiklos srityse arba įsigijimai, gali būti nulemti fiksuotų subsidijų, kurios savo ruožtu gali netiesiogiai paveikti kainas tiek, kiek jos gali keisti įmonės kintamųjų išlaidų struktūrą.
53. Užsienio subsidijos, kurios formuojamos kaip finansinės paramos lūkesčiai, (pavyzdžiui, žemesnio nei rinkos lygio garantijos ar draudimas) gali pakeisti subsidijuojamos įmonės požiūrį į riziką ir pastūmėti ją priimti didesnę riziką įprastoje verslo veikloje arba priimant sprendimus dėl investicijų.
54. Taip pat gali praversti informacija apie sektorių, kuriuose veikia įmonė, ypatybes ir konkurencijos dinamiką, visų pirma apie konkurenciją tuose sektoriuose skatinančius veiksniai. Labiau tikėtina, kad sektoriuose, kuriuose konkurenciją daugiausia skatina kainos, tos užsienio subsidijos bus naudojamos kainoms sumažinti arba gamybos apimčiai išplėsti. Ir priešingai, sektoriuose, kurių veikla grindžiama inovacijomis ir produktų ar paslaugų įvairinimu, įmonė gali turėti paskatų nukreipti subsidijas investicijoms į mokslinius tyrimus ir plėtrą. Be to, atliekant šį vertinimą gali būti svarbus subsidijuojamos įmonės ekonominės veiklos lygis ir jos finansinė bei ekonominė padėtis. Pavyzdžiui, gamintojas, kurio gamybos pajėgumai arba gamybos geba (pvz., prieiga prie atitinkamos praktinės patirties ar technologijų) yra tiek riboti, kad varžo jo augimą, gali turėti paskatų naudoti užsienio subsidiją investicijoms į pajėgumų ar gebos didinimą.

2.4.3.2. Konkurencijos dinamikos keitimas arba jos trikdytas kitų vidaus rinkoje veikiančių ekonominės veiklos vykdytojų nenaudai

55. Komisija turi įvertinti, kaip pagal 2.4.3.1 skirsnį nustatyta elgsena keičia ar gali pakeisti arba trikdo konkurencijos dinamiką vidaus rinkoje kitų vidaus rinkoje veikiančių ekonominės veiklos vykdytojų nenaudai.
56. Konkurencijos dinamika gali būti keičiama arba trikdoma įvairiais būdais. Pavyzdžiui, užsienio subsidija gali sušvelninti finansinius suvaržymus ir sustiprinti subsidijuojamos įmonės finansinį pajėgumą ir dėl to šiai bus lengviau vykdyti agresyvesnę prekybos politiką, kuri neigiamai atsilieps konkurentams. Kitas pavyzdys – subsidijuojama įmonė mažina gamybos apimties ir (arba) investicinius kaštus, todėl keičiasi paskatos jai priimti riziką ir ji gali žengti į rinką, plėstis arba (dirbtinai) išlaikyti veiklą, kuri neigiamai atsilieps konkurentams. Koncentracijų atveju potencialiam įgijėjui suteiktos užsienio subsidijos gali pakeisti įmonių įsigijimo derybų rezultata, be kita ko, atgrasyti

besivaržančius investuotojus nuo dalyvavimo derybose arba trukdyti jiems įsigyti įmonę.

57. Siekdama įvertinti, koku mastu santykiniai subsidijuojamos įmonės konkurencinio pajėgumo pokyčiai gali neigiamai paveikti kitus ekonominės veiklos vykdytojus, Komisija paprastai gali atsižvelgti į kelis rodiklius, tokius kaip:
- a. užsienio subsidijos apimtis, tikslas ir sąlygos. Pavyzdžiui, jeigu trečioji valstybė nurodo, kad tam tikra užsienio subsidija skirta tam, kad būtų pasiektas tam tikras su subsidijuojamos įmonės veikla vidaus rinkoje susijęs ar jai aktualus tikslas, arba yra į tą tikslą nukreipta, atliekant vertinimą galima atsižvelgti į tą tikslą. Taip pat gali būti svarbi veiklos rūšis arba išlaidos, į kurias orientuota užsienio subsidija;
 - b. užsienio subsidijos suma. Kuo didesnė užsienio subsidijos suma, tuo didesnis įmonės prieš savo konkurentus įgyjamas ekonominis pranašumas, taigi tuo didesnė tikimybė, kad ta subsidija paveiks konkurencijos dinamiką vidaus rinkoje³³. Užsienio subsidijos suma, kiek ją galima nustatyti remiantis Komisijos turimais faktais, gali būti vertinama tiek absoliučiąja verte, tiek pagal jos santykį su kitais veiksniais, pavyzdžiui, įmonės dydžiu ar jos veikla vidaus rinkoje, vidaus rinkos sektoriaus, kuriame veikia tiriama įmonė, dydžiu arba investicijos verte. Pavyzdžiui, jei užsienio subsidija padengia didelę pirkimo kainos dalį, labiau tikėtina, kad ji padės pasiūlyti geresnę kainą negu besivaržantys investuotojai arba atgrasyti juos, taigi iškraipys įsigijimo procesą³⁴. Taip pat labiau tikėtina, kad užsienio subsidijos, kurios padengia didelę dalį numatomos sutarties, kuri turi būti skirta per viešųjų pirkimų procedūrą, vertės, padės pasiūlyti geresnę kainą arba atgrasyti kitus konkurso dalyvius, taigi iškraipys konkurenciją toje procedūroje³⁵;
 - c. užsienio subsidijos tipas. Pavyzdžiui, labiau tikėtina, kad tiesioginės dotacijos arba lengvatinis finansavimas, beprocentėmis paskolomis teikiamas valstybės valdomos įmonės konkrečioms investicijoms į pajėgumus tam tikrame sektoriuje, turės neigiamą poveikį tame pačiame sektoriuje veikiančioms konkuruojančioms įmonėms. Užsienio subsidijos, patenkančios į Reglamento (ES) 2022/2560 5 straipsnyje nurodytas kategorijas, labiausiai tikėtina, turės neigiamą poveikį konkurencijai;
 - d. įmonės dydis, jos faktinė ar potenciali padėtis vidaus rinkoje ir jos faktinės ar potencialios veiklos mastas. Mažiau tikėtina, kad iškraipymų sukels užsienio subsidija, suteikiama gavėjui, kurio ekonominės veiklos lygis vidaus rinkoje yra žemas ir kuris neturi realių ir konkrečių plėtros galimybių, – labiau tikėtina, kad jų sukels užsienio subsidija, suteikiama gavėjui, vykdančiam reikšmingo lygio ekonominę veiklą vidaus rinkoje arba galinčiam naudoti užsienio subsidiją savo veiklai plėsti³⁶. Komisija taip pat gali atsižvelgti į įmonės veiklos reikšmės vidaus rinkos veikimui rodiklius, t. y. ne tik į jos dydį, bet ir į jos vaidmenį vertės grandinėje;

³³ Tačiau tam tikrais atvejais vidaus rinką gali paveikti ir palyginti nedidelės sumos užsienio subsidija (pvz., sektoriuose, kuriuose maržos yra labai nedidelės). Šis poveikis priklausys nuo konkrečių aplinkybių.

³⁴ Tačiau jei užsienio subsidija padengia nedidelę pirkimo kainos dalį, tai nereiškia, kad iškraipymų nėra.

³⁵ Reglamento (ES) 2022/2560 19 konstatuojamoji dalis.

³⁶ Reglamento (ES) 2022/2560 19 konstatuojamoji dalis.

- e. sektoriaus, kuriame įmonė vykdo arba, tikėtina, gali vykdyti veiklą, ypatybės: jo dydis ir tikėtina raida, konkurencijos sąlygos, patekimo į rinką ar plėtimosi kliūtys, poveikis galutinės grandies ar netiesiogiai veikiamiems sektoriams ir kt. Konkrečiai, Komisija gali atsižvelgti į veiksnius, skatinančius konkurenciją tuose sektoriuose. Pavyzdžiui, sektoriuose, kuriuose konkurenciją daugiausia lemia kaina, Komisija gali įvertinti, ar užsienio subsidija padeda subsidijuojamai įmonei sumažinti kainas arba išplėsti gamybą konkurentų nenaudai. Sektoriuose, kuriems būdingi riboti pajėgumai, Komisija gali įvertinti, ar užsienio subsidija padeda subsidijuojamai įmonei papildomai investuoti į pajėgumus konkurentų nenaudai. Užsienio subsidijos sektoriuose, kuriems būdingas perteklinis pajėgumas, arba užsienio subsidijos, dėl kurių jis gali atsirasti, nes jos išlaiko neekonomišką turtą arba skatina investuoti į plečiamus pajėgumus, kurie priešingu atveju nebūtų įrengiami, gali iškraipyti konkurenciją, nes galėtų išstumti iš rinkos arba marginalizuoti efektyviau dirbančius subjektus³⁷;
- f. teisinės aplinkybės: Komisija taip pat gali svarstyti Sąjungos ar jos valstybių narių priimtus teisės aktus, sektorių reglamentus ir kitas priemones. Be to, Komisija gali nagrinėti, ar kitos priemonės, kurios atskirai nėra problemiškos³⁸, taikomos kartu su užsienio subsidija galėtų sustiprinti arba padidinti jos neigiamą poveikį vidaus rinkos konkurencijos dinamikai.
58. 57 dalyje išvardytų rodiklių sąrašas nėra baigtinis. Be to, siekiant įvertinti neigiamą užsienio subsidijos poveikį, tam tikrai bylai aktualūs rodikliai turėtų būti vertinami ne atskirai, o kartu.

2.4.4. Pagrindinių iškreipimų kategorijų pavyzdžiai

59. Šiame skirsnyje pateikiamas nebaigtinis kai kurių iškreipimų kategorijų sąrašas. Čia analizuojama, kaip kiekvieno jų atveju užsienio subsidija galėtų paveikti įmonės elgseną, nagrinėjamas faktinis ar galimas neigiamas poveikis konkurencijai vidaus rinkoje, ir galiausiai aprašoma, kokio tipo vertinimą galėtų atlikti Komisija, be kita ko, kokiais rodikliais būtų galima naudotis jį atliekant.

2.4.4.1. Konkurencijos iškreipimas įsigyjant kitas įmones

60. Įsigijimo proceso kontekste Komisija pirmiausia apsvarstys, ar užsienio subsidijos galėjo palengvinti tiriamos įmonės įsigijimą, kuris priešingu atveju, jei nebūtų užsienio subsidijų, galbūt nebūtų įvykęs arba nebūtų įvykęs tokiu pat būdu, pavyzdžiui, būtų įvykęs tik mažesniu mastu ar mažesne apimtimi arba kitomis sąlygomis³⁹. Antra, Komisija apsvarstys, ar užsienio subsidija, pagerindama įgijėjo konkurencinę padėtį, faktiškai neigiamai veikia arba gali neigiamai veikti konkurenciją, susijusią su įsigijimo procesu.
61. Užsienio subsidija gali padidinti tiriamos įmonės galimybes siūlyti patrauklesnes tikslinės įmonės įsigijimo sąlygas, nei ji būtų galėjusi pasiūlyti įprastomis rinkos aplinkybėmis. Patrauklesnės sąlygos gali būti, be kita ko, didesnės pirkimo kainos siūlymas⁴⁰, kurį galėtų būti lengviau teikti, pavyzdžiui, dėl įgijėjo kapitalo sąnaudas mažinančių užsienio subsidijų. Patrauklesnės sąlygos taip pat gali pasireikšti

³⁷ Reglamento (ES) 2022/2560 19 konstatuojamoji dalis.

³⁸ Pavyzdžiui, paskolos rinkos sąlygomis, kurias išduoti leido subsidijuojama garantija.

³⁹ Žr. 2024 m. rugsėjo 24 d. Komisijos sprendimo byloje FS.100011 – *e&/PPF Telecom Group*, C(2024) 6745 *final*, 281 konstatuojamąją dalį.

⁴⁰ Žr. Komisijos sprendimo byloje FS.100011 – *e&/PPF Telecom Group* 284 konstatuojamąją dalį.

pardavėjams skirto pasiūlymo finansavimo struktūra, pavyzdžiui, didesnė dalis gali būti apmokėta grynaisiais pinigais ar iš anksto arba gali būti kokių nors papildomų finansavimo išpareigojimų. Patrauklesnės sąlygos taip pat gali būti mėginimas skirtingus sandorio parametrus pritaikyti pagal pardavėjo pageidavimus⁴¹.

62. Užsienio subsidija gali neigiamai paveikti konkurenciją, susijusią su įsigijimo procesu, pavyzdžiui, jei išstumia kitus investuotojus dėl to, kad sudaro sąlygas siūlyti geresnę nei jų kainą arba juos atgraso nuo dalyvavimo tame pirkime. Didžiausia kaina, kurią investuotojas yra pasirengęs sumokėti už įsigyjamą įmonę, paprastai priklauso nuo tikėtino tos įmonės pelningumo ir jos įsigijimo finansavimo išlaidų. Tikėtinas pelningumas priklausys, be kitų veiksnių, nuo efektyvumo padidėjimo įvykdžius tą įsigijimą (pavyzdžiui, dėl sinergijos, atsiradusios sujungus įsigijančiosios įmonės verslą su tiksline įmone). Subsidijuojamas investuotojas, kurio finansavimo išlaidos yra mažesnės, visiems kitiems veiksniams esant vienodiems, yra labiau linkęs mokėti didesnę kainą už tikslinę įmonę nei nesubsidijuojamas konkurentas, net jei pastarojo verslo efektyvumas yra toks pat arba didesnis. Todėl dėl užsienio subsidijos gali būti neekonomiškai paskirstomi ištekliai, nes ji sumažina konkurentų augimo galimybes, kurias atveria įsigijimai, arba padidina jiems įsigijimų kainą, galbūt apribodama galimybę padidinti efektyvumą (pvz., per masto arba įvairovės ekonomiją) ir diegti inovacijas (pvz., gavus prieigą prie svarbių technologijų arba jas derinant).
63. Atlikdama vertinimą Komisija remsis keliais rodikliais, priklausomai nuo bylos faktų ir aplinkybių. Pavyzdžiui, užsienio subsidija, kuri padengia didelę tikslinės įmonės pirkimo kainos dalį, veikiausiai darys neigiamą poveikį konkurencijai⁴².
64. Atlikti palyginimą su kitais konkuruojančiais pasiūlymais ne visada gali būti įmanoma. Tokiais atvejais Komisija gali, pavyzdžiui, lyginti pasiūlytą kainą su palyginamų ankstesnių įsigijimų kaina, jei tokių įsigijimų būta. Komisija taip pat gali remtis vidaus dokumentais, įskaitant vertinimo modelius, kad nustatytų, ar užsienio subsidija gali sudaryti sąlygas pateikti pasiūlymą, kuris įprastomis rinkos sąlygomis nebūtų geriausias. Komisija taip pat gali įvertinti, ar suinteresuoto subsidijuojamo pirkėjo egzistavimas galėjo atgrasyti investuotojus nuo dalyvavimo įsigijimo procese, konkuruojančio pasiūlymo pateikimo ar net derybų pradėjimo^{43,44}.

2.4.4.2. Konkurencijos iškraipymas dėl užsienio subsidijos poveikio subsidijuojamos įmonės sprendimams dėl veiklos

65. Užsienio subsidija gali paveikti įmonės elgseną vidaus rinkoje, pavyzdžiui, ją gavus galima pasiūlyti mažesnes kainas arba pagerinti pardavimo sąlygas pirkėjams ir (arba) išplėsti gamybą ar pardavimą viršijant mastą, kurį būtų galima pasiekti, jei užsienio subsidija nebūtų suteikta. Sektoriams, kuriems būdinga masto arba įvairovės ekonomija, gamybos plėtros subsidijavimas gali daryti didinamąjį poveikį, kuris suteikia dar daugiau pranašumo kaštų aspektu.
66. Konkrečiau, kai įmonės veiklai vidaus rinkoje duoda naudos subsidijuojami ištekliai, be kita ko, mažesni apyvartinio kapitalo kaštai arba subsidijuojama praktinė patirtis ar technologijos, dėl kurių sumažėja įmonės gamybos sąnaudos, ji gali vykdyti agresyvią

⁴¹ Žr. Komisijos sprendimo byloje FS.100011 – *e&/PPF Telecom Group* 281 konstatuojamąją dalį.

⁴² Reglamento (ES) 2022/2560 19 konstatuojamoji dalis.

⁴³ Žr. Komisijos sprendimo byloje FS.100011 – *e&/PPF Telecom Group* 282 dalį.

⁴⁴ Komisija taip pat gali atsižvelgti į įsigyto turto strateginį pobūdį ar jo trūkumą, nes tai gali turėti įtakos jo vertei. Svarbus veiksnys vertinant gali būti ir ekonominis įsigijimo argumentas.

kainodarą ir plėsti (arba dirbtinai palaikyti) pardavimo bei gamybos apimtį. Net jei užsienio subsidijos gamybos sąnaudų nekeičia, išaugus įmonės finansiniams ištekliams (pvz., dėl kapitalo injekcijų) tampa lengviau taikyti nuostolių strategiją, kuri leidžia įmonei sumažinti kainas esant tam tikram sąnaudų lygiui. Siekdama įvertinti, ar užsienio subsidija gali sumažinti tiriamos įmonės kintamąsias gamybos sąnaudas arba sudaryti sąlygas tiriamai įmonei sumažinti kainas, Komisija pagal konkretaus atvejo aplinkybes gali atsižvelgti į kokybinius ir (arba) kiekybinius elementus. Tačiau jei Komisija neturi informacijos apie tiriamos įmonės sąnaudas arba ši informacija tiesiog nepatikima, Komisija, atsižvelgdama į konkretaus atvejo aplinkybes, gali naudoti bet kuriuos kitus svarbius lyginamuosius dydžius. Užsienio subsidija, kuri sudaro sąlygas nustatyti dirbtinai ilgus mokėjimo už išteklių tiekimą terminus, arba užsienio subsidija, teikiama kaip trumpalaikės paskolos ar kitos likvidumo priemonės mažesnėmis nei rinkos palūkanų normomis, gali sumažinti įmonės finansavimo išlaidas.

67. Užsienio subsidijos gali palengvinti galimybę subsidijuojamai įmonei siūlyti savo klientams kitas palankias pardavimo sąlygas, tokias kaip ilgi mokėjimo terminai, papildomos ir (arba) pratęstos garantijos, pavyzdžiui, kai prekybos kreditas suteikiamas ir jos klientams. Garantijos, ypač neribotos garantijos⁴⁵, taip pat gali padėti subsidijuojamai įmonei vykdyti agresyvesnę prekybos politiką⁴⁶.
68. Neigiamas poveikis konkurencijai gali būti, pavyzdžiui, tame pačiame sektoriuje veiklą vykdančių konkurentų pardavimo apimtį ir pelno sumažėjimas, dėl kurio jie gali siaurinti veiklą, marginalizuotis ir (arba) prarasti paskatas investuoti, o kraštutiniu atveju – pasitraukti iš rinkos.
69. Rodikliai, kurie gali būti svarbūs atliekant vertinimą, skirsis priklausomai nuo iškraipymo rūšies. Vertinant tikėtiną užsienio subsidijos gavėjo elgseną gali būti svarbu įvertinti užsienio subsidijos pobūdį ir tipą: labiau tikėtina, kad akstiną mažinti kainas arba didinti gamybos lygį suteiks ne vienkartinės užsienio subsidijos, o užsienio subsidijos, kurios daro poveikį įmonės kintamosioms išlaidoms, pavyzdžiui, periodinės paskolos arba užsienio subsidijos, tiesiogiai susijusios su gamybos lygiu arba tam tikrais gamybos sąnaudų elementais. Tačiau tai nereiškia, kad užsienio subsidijos, susijusios su pastoviosiomis išlaidomis, tam tikromis aplinkybėmis negali taip pat daryti poveikio sprendimams dėl kainodaros. Vertinant su užsienio subsidijomis, skirtomis gamybos lygio didinimui, susijusį iškraipymą, gali būti svarbu įvertinti subsidijuojamos įmonės nepanaudotus pajėgumus ir (arba) jos gebėjimą didinti gamybos pajėgumus. Vertinant, ar užsienio subsidija gali turėti didinamąjį poveikį bei suteikti papildomą pranašumą ir taip sustiprinti galimą neigiamą savo poveikį, gali būti svarbu atsižvelgti ir į masto ekonomiją. Taip pat svarbi gali būti aplinkybė, kad užsienio subsidija galėtų sumažinti anksčiau egzistavusius finansinius suvaržymus, taip sudarydama sąlygas sumažinti kainą arba išplėsti pajėgumus. Suprasti vidaus rinkos iškraipymo mastą gali padėti užsienio subsidijos suma (absoliuti arba santykinė kainų ar veiklos sąnaudų atžvilgiu) ir santykinis subsidijuojamos įmonės ir kitų to paties sektoriaus įmonių dydis.

⁴⁵ Užsienio subsidijos neribotos valstybės garantijos forma yra trečiosios valstybės tiesiogiai ar netiesiogiai teikiamos garantijos be jokių apribojimų dėl tokios garantijos sumos ir (arba) trukmės. Neribotos garantijos gali turėti neigiamą poveikį konkurencijai, nes dėl jų pasikeičia subsidiją gaunančios įmonės ribotos atsakomybės pobūdis.

⁴⁶ Galiausiai neribota garantija gali lemti neefektyvų subsidijuojamos įmonės patekimą į rinką, plėtrą arba (dirbtinį) veiklos išlaikymą, o tai neigiamai atsilieps konkurentams: jų pardavimas ir pelnas gali sumažėti ir dėl to trauktųsi investicijos, vyktų marginalizacija, o kraštutiniu atveju jie pasitrauktų iš rinkos.

2.4.4.3. Subsidijuojamos įmonės investavimo sprendimų keitimas

70. Užsienio subsidija gali daryti tokį poveikį įmonės elgsenai vidaus rinkoje, kad dėl jos mažėtų investiciniai kaštai ir taptų lengviau imtis tam tikrų investicijų, kurių įmonė kitu atveju nebūtų dariusi, o tai turėtų įtakos gamybos lygiui. Be to, kai kurios užsienio subsidijos, tokios kaip neribotos garantijos, gali sudaryti sąlygas subsidijuojamai įmonei imtis rizikingesnių investicijų, nes tokios garantijos sušvelnintų neigiamas tokios rizikingos elgsenos pasekmes⁴⁷.
71. Neigiamas poveikis konkurencijai gali skirtis priklausomai nuo investicijų tipo. Pavyzdžiui, investicija, dėl kurios padidėja subsidijuojamos įmonės gamybos apimtis arba gerėja ir (arba) įvairėja jos produktai ir (arba) paslaugos, gali padėti sumažinti tikėtiną konkurentų pelną arba mažinti jų motyvą investuoti ateityje. Investicijos į perteklinius pajėgumus gali atgrasyti konkurentus nuo patekimo į rinką arba išstumti juos iš rinkos, ypač pramonės šakose, kuriose yra sąstingis ar nuosmukis. Atlikdama šį vertinimą Komisija taip pat gali išnagrinėti galimą konkurentų reakciją į užsienio subsidiją.
72. Rodikliai, kurie gali būti svarbūs atliekant vertinimą, skirsis priklausomai nuo iškraipymo rūšies. Vertinant tikėtiną užsienio subsidijos gavėjo elgseną gali būti svarbu įvertinti užsienio subsidijos pobūdį ir tipą. Pavyzdžiui, labiau tikėtina, kad investiciniams sprendimams poveikį darys užsienio subsidijos, kurios nėra susijusios su įmonės kintamosiomis išlaidomis, pavyzdžiui, vienkartinės paskolos arba dotacijos, taip pat užsienio subsidijos, dėl kurių sumažėja gavėjo kapitalo sąnaudos. Tačiau tai nereiškia, kad užsienio subsidijos, susijusios su kintamosiomis išlaidomis, negali daryti poveikio investavimo sprendimams.
73. Investicijų į pajėgumus atveju tų pajėgumų dydis, palyginti su sektoriaus įrengtais pajėgumais, taip pat gali būti svarbus nustatant žalą kitiems ekonominės veiklos vykdytojams. Taip pat gali būti naudinga išanalizuoti, ar sektoriuje esama perteklinių pajėgumų ir kokia yra jo veiklos raida. Pavyzdžiui, jeigu esama perteklinių pajėgumų, labiau tikėtina, kad pajėgumų plėtimą palengvinanti užsienio subsidija neigiamai paveiks konkurenciją. Ir priešingai, sektoriuje, kuriame reikia kurti naujus pajėgumus, pavyzdžiui, dėl pertvarkos, investicijų subsidijos gali suteikti gavėjui galimybę iš karto pradėti veiklą ir taip sumažinti konkurentų motyvą investuoti arba priversti investicijas atidėti. Jeigu investuojama į gebą (pvz., praktinę patirtį, specializuotus darbuotojus ar paslaugų teikėjus, technologijas), siekiant nustatyti, ar gali nukentėti konkurencija, taip pat gali būti reikšmingas tos sektoriaus gebos dydis ir pobūdis.

2.4.4.4. Veiklos iškraipymas kituose vertės grandinės lygmenyse

74. Užsienio subsidija gali daryti įtaką įmonės elgsenai taip, kad atsirastų neigiamas poveikis vertės grandinei.
75. Pavyzdžiui, plečiant subsidijuojamą veiklą gali padidėti tam tikrų išteklių paklausa, todėl konkurentams jie gali tapti sunkiau prieinami ar brangesni, gali padidėti

⁴⁷ Kai kuriais atvejais vien dėl neribotos valstybės garantijos egzistavimo gali, pavyzdžiui, pagerėti pagalbą gaunančios įmonės kredito reitingas, kuris gali tiesiogiai ar netiesiogiai lemti patrauklesnes paskolų ar kreditų finansines sąlygas. Pavyzdžiui, prisiimant didesnę riziką galima įgyti pradininko pranašumą pradėdant veiklą tam tikruose sektoriuose ir, palyginti su konkurentais, padidinti mokslinių tyrimų ir plėtros pajėgumus arba su praktine patirtimi susijusias investicijas. Galiausiai subsidijuojama įmonė dėl rizikingesnės elgsenos gali neefektyviai patekti į rinką arba plėstis, o tai neigiamai atsilieps nesubsidijuojamiems konkurentams: jų pardavimas ir pelnas gali sumažėti ir dėl to trauktųsi investicijos, vyktų marginalizacija, o kraštutiniu atveju jie pasitrauktų iš rinkos.

konkurentų išlaidos arba konkurentai gali būti net išstumti. Galimas ir priešingas poveikis, pavyzdžiui, traukiantis konkurentų veiklai gali nukentėti konkuruojančių tiekėjų išteklių paklausa. Dėl to gali sumažėti tų tiekėjų pelningumas, taigi jie gali mažiau investuoti į savo produktus arba galbūt pasitraukti iš rinkos.

76. Be to, užsienio subsidijos gali keisti konkurencijos dinamiką vidaus rinkoje arba ją trikdyti įvairiuose vertės grandinės lygmenyse, kai, pavyzdžiui, jos yra naudingos tarpininkavimo paslaugų teikėjams, prisideda prie tam tikros įmonės ar veiklai skirto turto perkėlimo už Sąjungos ribų ir taip sutrikdo pasiūlą ar paklausą vidaus rinkoje arba prisideda prie trukdymo vidaus rinkoje veikiančioms įmonėms naudotis praktine patirtimi, duomenų bazėmis, patentais ar kita intelektine nuosavybe.
77. Rodikliai, kurie galėtų būti naudojami atliekant vertinimą, gali priklausyti nuo konkretaus analizuojamo iškraipymo. Apskritai gali būti svarbu atsižvelgti į užsienio subsidijos tipą ir sumą. Visų pirma labiausiai tikėtina, kad Komisija laikysis nuomonės, jog palyginti didelė užsienio subsidijų suma yra iškraipianti. Taip pat svarbus subsidijuojamos įmonės vertikalios integracijos visoje vertės grandinėje laipsnis, nes tokia integracija gali palengvinti svarbių išteklių kontrolę. Sektoriaus, kuriame subsidijuojama įmonė vykdo veiklą kartu su kitais ekonominės veiklos vykdytojais, ypatybės taip pat gali aiškiau parodyti, koks gali būti užsienio subsidijos poveikis kituose vertės grandinės lygmenyse. Pavyzdžiui, Komisija gali skirti ypatingą dėmesį klausimui, ar egzistuoja masto arba įvairovės ekonomija, ir priklausomybei visoje tiekimo ar vertės grandinėje.

2.5. Kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kada vykdant viešųjų pirkimų procedūras užsienio subsidija iškraipo arba gali iškraipyti vidaus rinką, taikymas

78. Dėl viešųjų pirkimų procedūrų Reglamento (ES) 2022/2560 27 straipsnyje nustatyta, kad „[u]žsienio subsidijos, dėl kurių iškraipoma arba gali būti iškraipyta viešųjų pirkimų procedūra, suprantamos kaip subsidijos, kuriomis ekonominės veiklos vykdytojui suteikiama galimybė pateikti pasiūlymą, kuris būtų nepagrįstai palankus, palyginti su atitinkamais darbais, prekėmis ar paslaugomis“. Be to, 27 straipsnyje nurodyta, kad pagal Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnį vertinant, ar esama vidaus rinkos iškraipymų, be kita ko, ar pasiūlymas yra nepagrįstai palankus, apsiribojama tik atitinkama viešųjų pirkimų procedūra. Nors atlikdama vertinimą Komisija turi atsižvelgti į ekonominės veiklos vykdytojo konkurencinės padėties pagerėjimą dėl užsienio subsidijų ir faktinį ar galimą neigiamą subsidijų poveikį vykdant viešųjų pirkimų procedūrą, ji daugiausia nagrinės, ar užsienio subsidija ekonominės veiklos vykdytojui faktiškai suteikia arba gali suteikti galimybę pateikti nepagrįstai palankų pasiūlymą.

2.5.1. Galimybė pateikti nepagrįstai palankų pasiūlymą

79. Pasiūlymui, kuris yra palankus, palyginti su darbais, prekėmis ar paslaugomis, dėl kurių vyksta viešųjų pirkimų procedūra, užsienio subsidija padarė poveikį tuo atveju, kai ekonominės veiklos vykdytojas dėl jos gali pateikti pasiūlymą, kurio sąlygos, pavyzdžiui, kaina, yra patrauklesnės nei tuomet, kai užsienio subsidijos nėra, ir kai šių sąlygų negalima įtikinamai paaiškinti kitais veiksniais.
80. Subsidija, kuri ekonominės veiklos vykdytojui suteikia galimybę pateikti nepagrįstai palankų pasiūlymą, iš esmės turėtų būti subsidija, suteikta ekonominės veiklos vykdytojui arba vienam iš Reglamento (ES) 2022/2560 28 straipsnio 1 dalies b punkte išvardytų subjektų. Jei tarp Reglamento (ES) 2022/2560 28 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų subjektų, priklausančių tai pačiai įmonių grupei kaip ir ekonominės veiklos

vykdytojas, egzistuoja linijinis kontroliuojančio akcininko ryšys, ši aplinkybė gali ir paskatinti, ir palengvinti užsienio subsidijos perleidimą tarp šių subjektų. Todėl visiems šią linijinę struktūrą sudarantiems grupės subjektams taikomas reikalavimas pranešti pagal Reglamentą (ES) 2022/2560. Tačiau tam tikromis aplinkybėmis užsienio subsidija, suteikta įmonių grupės, kuriai priklauso ekonominės veiklos vykdytojas, pagrindinis subrangovas ar pagrindinis tiekėjas, subjektui, kuriam netaikomas Reglamento (ES) 2022/2560 28 straipsnio 1 dalies b punktas, ekonominės veiklos vykdytojui taip gali suteikti galimybę pateikti pasiūlymą, kuris yra nepagrįstai palankus, palyginti su darbais, prekėmis ar paslaugomis, (kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2022/2560 27 straipsnyje).

81. Todėl verta pažymėti, kad fakto, jog užsienio subsidija teikiama ne pačiam ekonominės veiklos vykdytojui arba pagrindiniam subrangovui ar pagrindiniam tiekėjui, bet jų įmonių grupei priklausančiam subjektui, nepakanka, kad būtų galima atmesti galimybę, jog užsienio subsidija gali suteikti ekonominės veiklos vykdytojui galimybę pateikti nepagrįstai palankų pasiūlymą. Be to, tokiais atvejais vien fakto, kad užsienio subsidija buvo suteikta kitai ekonominės veiklos vykdytojo, pagrindinio subrangovo ar pagrindinio tiekėjo grupei priklausančiai bendrovei, nepakanka, kad būtų galima atmesti galimybę, jog užsienio subsidija faktiškai pagerina ekonominės veiklos vykdytojo konkurencinę padėtį vykdant viešųjų pirkimų procedūrą arba gali ją pagerinti.
82. Ekonominės veiklos vykdytojas, pagrindinis subrangovas ar pagrindinis tiekėjas gali gauti naudos iš tokios užsienio subsidijos, ypač kai jų įmonių grupės subjektui suteikta užsienio subsidija teisiškai ar faktiškai nėra skirta vien tam ekonominės veiklos vykdytojui, todėl ekonominės veiklos vykdytojas, pagrindinis subrangovas ar pagrindinis tiekėjas, rengdamas savo pasiūlymą, ja gali tiesiogiai ar netiesiogiai pasinaudoti arba gauti iš jos naudos⁴⁸. Šiuo atžvilgiu šių gairių 26 dalis, kurioje aprašomos galimos kryžminio subsidijavimo paskatos, taip pat taikoma viešųjų pirkimų procedūroms. Pavyzdžiui, taip būtų tuo atveju, kai gali būti aiškių paskatų perleisti subsidijas tarp grupės subjektų atskiroje verslo srityje, net jei tarp subjektų nėra oficialaus priklausomybės ryšio. Šios paskatos atsiranda dėl toje verslo srityje egzistuojančių ekonominių ir finansinių sąsajų, kurios gali būti grindžiamos suderintomis strategijomis, abipuse ekonomine priklausomybe ir tarpusavyje vykdomais sandoriais, pavyzdžiui, prekių ir paslaugų mainais arba finansiniu ar kitu materialiuoju ir nematerialiuoju turtu ir sinergija.

2.5.1.1. Pasiūlymo palankumas

83. Komisija pirmiausia įvertins, ar ekonominės veiklos vykdytojo pateiktas pasiūlymas yra *palankus*, palyginti su atitinkamais darbais, prekėmis ar paslaugomis.
84. Palankumas gali pasireikšti, pavyzdžiui, sumažinta kaina, pagerinta kokybė arba siūlomomis geresnėmis sąlygomis, susijusiomis su pristatymo ir užsakymo įvykdymo terminais, garantijomis ir parduotų produktų priežiūra, mokėjimo terminais, susitarimais dėl paslaugų lygio, sutartyse numatytu lankstumu, techninių specifikacijų laikymusi,

⁴⁸ Kai Komisija nustato, kad ekonominės veiklos vykdytojo įmonių grupei priklausančiai įmonei buvo suteiktas užsienio finansinis įnašas, kuriam netaikomas Reglamento (ES) 2022/2560 28 straipsnio 1 dalies b punktas, ji gali paprašyti pateikti informaciją, kuri patvirtintų, ar tas užsienio finansinis įnašas i) yra užsienio subsidija ir ii) yra netiesiogiai naudingas ekonominės veiklos vykdytojui. Šio vertinimo tikslas – patikrinti, ar užsienio subsidija, tiesiogiai suteikta ekonominės veiklos vykdytojo įmonių grupei priklausančiai įmonei, kuriai netinka Reglamento (ES) 2022/2560 28 straipsnio 1 dalies b punktas, gali sudaryti sąlygas ekonominės veiklos vykdytojui pateikti nepagrįstai palankų pasiūlymą.

rizikos valdymu, inovacijomis, socialinėmis ir tvarumo vertėmis, susijusiomis su atitinkamu viešuoju pirkimu.

85. Išvadą, kad pasiūlymas yra palankus, Komisija gali padaryti įvairiai, konkrečiai:
- a. įvertindama pasiūlymą pagal jo sąlygų palyginimą su kitų panašių pasiūlymų, pateiktų vykdant tą pačią viešojo pirkimo procedūrą, sąlygomis, kad nustačiusi tipinius elementus, veiksnius ir ekonomines prielaidas, į kuriuos paprastai atsižvelgiama apskaičiuojant tą konkretų pasiūlymą, įgytų galimybę nustatyti lyginamąjį dydį. Taip siekiama nustatyti, koks būtų buvęs pasiūlymas, jei jam nebūtų buvusios naudingos užsienio subsidijos. Todėl lygindama pasiūlymus Komisija gali išnagrinėti, ar juose yra kokių nors užsienio subsidijų požymių. Taip siekiama iš palyginimo pašalinti pasiūlymus, kuriems buvo naudingos užsienio subsidijos, nes tinkamu lyginamuoju dydžiu gali būti laikomi tik tie pasiūlymai, kuriems užsienio subsidijos nebuvo naudingos. Kuo didesnis pasiūlymų skaičius, tuo didesnę reikšmingumą Komisija gali priskirti jų sąlygoms, kad būtų nustatytas tinkamas palyginimo pagrindas;
 - b. įvertindama pasiūlymą, kad būtų galima geriau palyginti jo sąlygas su pačios perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto įverčiais, įskaitant kainos, kokybės ir kitų aktualių atrankos ir sutarties skyrimo kriterijų įverčius, kurie naudojami apytikrei vertei nustatyti. Šiuo tikslu Komisija gali susipažinti su visais perkančiosios organizacijos naudojamais ar sudarytais parengiamaisiais dokumentais⁴⁹. Tai gali būti dokumentai, kuriais perkančioji organizacija naudojosi rengdamasi viešajam pirkimui, įskaitant visus mokslinius tyrimus ir informaciją apie viešajam pirkimui skirtą vidaus biudžetą, preliminarias konsultacijas ir kitus perkančiosios organizacijos atliktus vertinimus, taip pat atitinkamas pirkimo dokumentų dalis, be kita ko, susijusias su ekonominiu ir finansiniu pajėgumu, atrankos ir sutarties skyrimo kriterijais;
 - c. įvertindama tiriamo konkurso dalyvio pasiūlymą, kad nustatytų, ar jo sąlygos yra geresnės nei tos, kurias, tikėtina, jis būtų pasiūlęs be užsienio subsidijos. Tokiais atvejais Komisija užsienio subsidijos poveikį pasiūlymo sąlygoms gali įvertinti pateiktą pasiūlymą palygindama su pasiūlymu, kurį ekonominės veiklos vykdytojas būtų pateikęs, jei tokios užsienio subsidijos nebūtų. Todėl šis vertinimas apima ir palankumo vertinimą, ir vertinimą, ar tas palankumas yra pagrįstas, ar nepagrįstas. Toks palyginimas gali būti atliekamas, kai aktualu, pvz., kai pasiūlymo palankumą galima paaiškinti konkrečių tipų užsienio subsidijomis, tokiomis kaip neribotos garantijos. Tokiais atvejais trečiosios valstybės garantijos poveikį galima veiksmingai įvertinti palyginus pasiūlymą su užsienio subsidija ir be jos.
86. Be to, siekdama nustatyti, ar pasiūlymas yra palankus, palyginti su atitinkamais darbais, prekėmis ar paslaugomis, Komisija taip pat gali atsižvelgti į kitus veiksnius, tokius kaip viešai prieinama informacija, konkurentų pateikta informacija arba pačios atlikto tyrimo rezultatais.

⁴⁹ Šiose gairėse perkančioji organizacija, apibrėžta Reglamento (ES) 2022/2560 2 straipsnio 4 punkte, taip pat apima perkantįjį subjektą, apibrėžtą Reglamento (ES) 2022/2560 2 straipsnio 5 punkte.

2.5.1.2. Palankumo nepagrįstumas

87. Nustačiusi, kad pasiūlymas yra palankus, Komisija išnagrinės tokio palankumo pobūdį. Palankumas yra nepagrįstas, jeigu jis pastebimai⁵⁰ atsiranda dėl užsienio subsidijos. Palankumas yra pagrįstas, jei gali būti įtikinamai pateisintas kitais nei užsienio subsidija veiksniais⁵¹. Pastaruoju atveju laikoma, kad palankumas yra pagrįstas – atsiranda dėl tų veiksmų, o ne dėl užsienio subsidijų. Jei ekonominės veiklos vykdytojas negali palankumo įtikinamai pateisinti kitais veiksniais, Komisija įvertins, ar palankumas gali būti laikomas nepagrįstu dėl užsienio subsidijos.
88. Siekdamas pateisinti palankumo pagrįstumą ekonominės veiklos vykdytojas gali nurodyti tam tikrus kitus veiksnius, konkrečiai, Direktyvos 2014/24/ES⁵² 69 straipsnio 2 dalyje arba Direktyvos 2014/25/ES⁵³ 84 straipsnio 2 dalyje išvardytus elementus, pateisinančius pasiūlytą neįprastai mažą kainą⁵⁴, tokius kaip atitinkamo gamybos proceso sąnaudų veiksmingumas, inovacijos ar naujoviški techniniai sprendimai arba itin palankios sąlygos, kurios naudingos ekonominės veiklos vykdytojui tiekiant prekes ir teikiant paslaugas.
89. Šiuo atžvilgiu, kai tinka, t. y. siekiant įvertinti, ar neįprastai mažos kainos pasiūlymas yra pagrįstas elementais, nurodytais Direktyvos 2014/24/ES 69 straipsnio 2 dalyje arba Direktyvos 2014/25/ES 84 straipsnio 2 dalyje, kuriomis reglamentuojami neįprastai mažos kainos pasiūlymai, gali būti taikomi principai, kuriuos Europos Sąjungos Teisingumo Teismas suformulavo neįprastai mažos kainos pasiūlymų klausimu⁵⁵.
90. Vis dėlto Komisija siekdama įvertinti, ar neįprastai mažos kainos pasiūlymas yra pagrįstas, gali taikyti kitus aktualius kriterijus. Be Direktyvos 2014/24/ES 69 straipsnio 2 dalyje arba Direktyvos 2014/25/ES 84 straipsnio 2 dalyje išvardytų elementų ekonominės veiklos vykdytojas gali nurodyti papildomų veiksmų, kurie taip pat galėtų įrodyti, kad pasiūlymas buvo palankus ne dėl užsienio subsidijos.
91. Jei ekonominės veiklos vykdytojas negali veiksniais, išvardytais, pvz., Direktyvos 2014/24/ES 69 straipsnio 2 dalyje, įtikinamai paaiškinti, kodėl jo pasiūlymas yra palankus, Komisija, remdamasi turima informacija, išnagrinės, ar pasiūlymas galėjo tapti palankus dėl užsienio subsidijų. Vertinimas atliekamas pagal kiekvieną konkretų atvejį: Komisija atsižvelgs į įvairius rodiklius ir išnagrinės, ar jie gali paveikti pasiūlymo sąlygas. Tam tikslui taikomi šių gairių 49–54 dalyse pateikti paaiškinimai.

⁵⁰ Žr. 43 dalį.

⁵¹ Reglamento (ES) 2022/2560 20 ir 53 konstatuojamosios dalys.

⁵² 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, (OL L 94, 2014 3 28, p. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

⁵³ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB, (OL L 94, 2014 3 28, p. 243, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj>).

⁵⁴ Reglamento (ES) 2022/2560 53 konstatuojamoji dalis.

⁵⁵ 2023 m. gegužės 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Sopra Steria*, C-101/22 P, ECLI:EU:C:2023:396; 2022 m. rugsėjo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Veridos*, C-669/20, ECLI:EU:C:2022:684; 2020 m. rugsėjo 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Tax-Fin-Lex*, C-367/19, ECLI:EU:C:2020:685; 2017 m. spalio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Agriconsulting Europe SA*, C-198/16, ECLI:EU:C:2017:784; 2017 m. vasario 2 d. Bendrojo Teismo sprendimas *European Dynamics*, T-74/15, ECLI:EU:T:2017:55; 2001 m. lapkričio 27 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Impresa Lombardini*, C-285/99, ECLI:EU:C:2001:640.

Bet kuriuo atveju labai tikėtina, kad subsidijos, kurios padengia nemažą dalį sutarties numatomos vertės, daro poveikį pasiūlymo sąlygoms⁵⁶.

92. Nėra būtina, kad užsienio subsidija būtų vienintelis prie pasiūlymo palankumo prisidedantis veiksnys. Komisijai pakanka nustatyti, kad užsienio subsidija galimai galėtų pastebimai paveikti pasiūlymo sąlygas.

2.5.1.3. Faktinis arba galimas neigiamas poveikis

93. Nepagrįstai palankaus, palyginti su atitinkamais darbais, prekėmis ar paslaugomis, pasiūlymo egzistavimas gali turėti faktinį ar galimą poveikį atitinkamam viešajam pirkimui, nes, pirma, sudaro sąlygas skirti sutartį ekonominės veiklos vykdytojui arba, antra, sudaro sąlygas šiam ekonominės veiklos vykdytojui gauti sutartis pagal preliminariąją sutartį, kuriai jis buvo atrinktas, arba, trečia, sudaro sąlygas šiam ekonominės veiklos vykdytojui daryti įtaką viešojo pirkimo procedūros rezultatams, pavyzdžiui, derybų procedūros atveju.
94. Užsienio subsidija taip pat galėtų daryti neigiamą poveikį konkurenciniam viešųjų pirkimų procedūros rezultatui, jeigu ekonominės veiklos vykdytojai, kurie galėtų būti suinteresuoti dalyvauti tokioje procedūroje, atgrasomi arba netenka motyvacijos, nes mano, kad jiems reikės konkuruoti su subsidijuojamu ekonominės veiklos vykdytoju. Taip gali būti visų pirma tada, kai ekonominės veiklos vykdytojai sužino kitų tos pačios viešųjų pirkimų procedūros dalyvių tapatybę arba kai dėl dalyvavimo pasikartojančiose procedūrose jie numato, kad toje pačioje procedūroje dalyvaus tam tikri subsidijuojami ekonominės veiklos vykdytojai.

2.5.2. Procedūriniai aspektai

95. Tai, ar pasiūlymas yra nepagrįstai palankus, vertina tik Komisija. Vis dėlto reikėtų nepamiršti, kad, pagal Sąjungos viešųjų pirkimų direktyvas, perkančioji organizacija taip pat privalo ištirti neįprastai mažos kainos pasiūlymo priežastis, kad būtų išvengta vėlesnių vykdymo trūkumų ir užtikrinta atitiktis teisiniams ir socialiniams reikalavimams. Atitinkamai Komisija ir perkančioji organizacija turi koordinuoti veiksmus tais atvejais, kai Komisija vertina, ar pasiūlymas nėra nepagrįstai palankus dėl užsienio subsidijų, o perkančioji organizacija vertina, ar pasiūlymo kaina nėra neįprastai maža dėl kitų priežasčių nei užsienio subsidijos.
96. Pagal Direktyvos 2014/24/ES 69 straipsnį, perkančioji organizacija privalo reikalauti paaiškinimo, kai pasiūlyme nurodyta kaina atrodo neįprastai maža. Tačiau, jei esama požymių, kad pasiūlymo kaina yra neįprastai maža vien dėl užsienio subsidijų, pavyzdžiui, dėl užsienio subsidijų neribotos garantijos forma arba eksporto finansavimo priemonės, kurios apibrėžtos Reglamento (ES) 2022/2560 5 straipsnyje, ji turi informuoti Komisiją apie šį įtarimą, bet pati nesiimti peržiūros.
97. Perkančioji organizacija gali atmesti pasiūlymą tik tuo atveju, jei pateikti įrodymai tinkamai nepaaiškina, kodėl pasiūlyme nurodyta neįprastai maža kaina. Tokiais atvejais perkančioji organizacija turi be nepagrįsto delsimo informuoti Komisiją pagal Reglamento (ES) 2022/2560 32 straipsnio 6 dalį. Jei perkančioji organizacija nusprendžia neatmesti pasiūlymo, taikoma Reglamento (ES) 2022/2560 32 straipsnio 1 dalis.

⁵⁶ Reglamento (ES) 2022/2560 19 konstatuojamoji dalis.

3. PUSIAUSVYROS TYRIMO PAGAL REGLAMENTO (ES) 2022/2560 6 STRAIPSNĮ TAIKYMAS

3.1. Teisinis pagrindas

98. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 6 straipsnio 1 dalį, Komisija, remdamasi gauta informacija, gali atlikti neigiamo užsienio subsidijos poveikio, t. y. vidaus rinkos iškraipymo pagal Reglamento (ES) 2022/2560 4 ir 5 straipsnius, ir teigiamo poveikio atitinkamos subsidijuojamos ekonominės veiklos plėtrai vidaus rinkoje pusiausvyros tyrimą, kartu atsižvelgdama į kitą teigiamą užsienio subsidijos poveikį, pavyzdžiui, platesnį teigiamą poveikį atitinkamų politikos tikslų, visų pirma Sąjungos tikslų, atžvilgiu.
99. Per pusiausvyros tyrimą atliekamas konkretaus atvejo vertinimas atsižvelgiant į konkrečias atvejo aplinkybes, ypač į užsienio subsidijos faktiškai arba galimai sukeltą iškraipymą, susijusį su atitinkama ekonomine veikla vidaus rinkoje, ir teigiamą užsienio subsidijos poveikį kiekvienu konkrečiu atveju.
100. Taigi neįmanoma iš anksto nustatyti, ar tam tikras sąlygas atitinkanti tam tikro tipo užsienio subsidija neišvengiamai turės teigiamą poveikį, kuris atsvertų dėl jos atsiradusį vidaus rinkos iškraipymą. Todėl šiose gairėse paaiškinama metodika, kurią Komisija paprastai taikys atlikdama pusiausvyros tyrimą, be kita ko, susijusį su teigiamu poveikiu, į kurį Komisija gali atsižvelgti, ir atliekant pusiausvyros tyrimą dėl konkrečių atvejų Komisijos taikoma procedūra.
101. Valstybės narės, taip pat visi fiziniai ar juridiniai asmenys gali pateikti informacijos apie teigiamą užsienio subsidijos poveikį ir atlikdama pusiausvyros tyrimą Komisija turėtų į ją tinkamai atsižvelgti. Teigiamą užsienio subsidijos poveikį Komisija nagrinės remdamasi tyrimo metu pateiktais tokio teigiamo poveikio įrodymais⁵⁷.
102. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 konstatuojamąją dalį, „[t]eigiamas poveikis turėtų būti susijęs su atitinkamos subsidijuojamos ekonominės veiklos raida vidaus rinkoje. Siekiant išvengti nepagrįstos diskriminacijos atlikus pusiausvyros tyrimą, atitinkamais atvejais reikėtų atsižvelgti į kitą teigiamą poveikį. Komisija taip pat turėtų išnagrinėti platesnį teigiamą poveikį atitinkamų politikos tikslų, visų pirma Sąjungos tikslų, atžvilgiu. Tie politikos tikslai gali apimti, visų pirma, aukšto lygio aplinkos apsaugą ir socialinius standartus, taip pat mokslinių tyrimų ir plėtros skatinimą. Viešųjų pirkimų procedūros kontekste Komisija turėtų atsižvelgti į tai, ar yra atitinkamų prekių alternatyvių tiekimo ir paslaugų šaltinių“. Atlikdama pusiausvyros tyrimą Komisija tą teigiamą poveikį turėtų palyginti su neigiamu užsienio subsidijos poveikiu, t. y. vidaus rinkos iškraipymu⁵⁸.
103. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 6 straipsnio 2 dalį, sprendama, ar taikyti kompensacines priemones, ar priimti išsipareigojimus, ir sprendama dėl tų kompensacinių priemonių ar išsipareigojimų pobūdžio bei lygio, Komisija turi atsižvelgti į pusiausvyros vertinimą. Atlikus pusiausvyros tyrimą gali būti padaryta išvada, kad kompensacinių priemonių nustatyti nebūtina arba kad išsipareigojimai nėra būtini, konkrečiai, jei užsienio subsidijos teigiamas poveikis nusveria jos neigiamą poveikį. Kuo užsienio subsidija labiau iškreipianti, tuo mažiau tikėtina, kad jos teigiamas poveikis nusvers jos neigiamą poveikį. Taigi, kalbant apie užsienio subsidijų kategorijas, kurios, labiausiai tikėtina, iškraipys vidaus rinką, yra mažiau tikėtina, kad jų

⁵⁷ Reglamento (ES) 2022/2560 21 konstatuojamoji dalis.

⁵⁸ Reglamento (ES) 2022/2560 21 konstatuojamoji dalis.

teigiamas poveikis nusvers neigiamą poveikį. Jei vyrauja neigiamas poveikis, pusiausvyros tyrimas gali padėti nustatyti tinkamą išsipareigojimų ar kompensacinių priemonių pobūdį ir lygį.

104. Jei Komisija atlieka pusiausvyros tyrimą remdamasi gauta informacija, ji turėtų išdėstyti savo argumentus sprendime, kuriuo užbaigiamas išsamus tyrimas⁵⁹.

3.2. Teigiamas poveikis, į kurį reikia atsižvelgti

105. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 6 straipsnio 1 dalį, teigiamas poveikis, į kurį atsižvelgiama atliekant pusiausvyros tyrimą, turėtų būti susijęs su atitinkamos subsidijuojamos ekonominės veiklos plėtra vidaus rinkoje ir kitu teigiamu užsienio subsidijos poveikiu, pavyzdžiui, platesniu teigiamu poveikiu atitinkamų politikos tikslų, visų pirma Sąjungos tikslų, atžvilgiu. Komisija turėtų remtis visų asmenų jai pateikta informacija, kaip bus išsamiau aprašyta 136 dalyje. Teigiamas poveikis gali skirtis nuo poveikio, kurį iš pradžių buvo numaciusi subsidiją suteikusi trečioji valstybė.

3.2.1. Teigiamas poveikis atitinkamos subsidijuojamos ekonominės veiklos plėtrai vidaus rinkoje

106. Teigiamas poveikis gali atsirasti tada, kai užsienio subsidijos sudaro sąlygas plėtoti ekonominę veiklą vidaus rinkoje, t. y. kai subsidijuojamai ekonominei veiklai jos suteikia galimybę apskritai egzistuoti arba duoda impulsą tos subsidijuojamos ekonominės veiklos plėtros pokyčiui.
107. Kaip pavyzdį galima paminėti atvejį, kai subsidija pašalina rinkos nepakankamumą vidaus rinkoje. Rinkos nepakankamumas atsiranda tada, kai pati rinka neužtikrina veiksmingo ekonominių išteklių paskirstymo ir dėl to jos rezultatai būna neveiksmingi (pvz., nekonkurencingos kainos, neoptimalus inovacijų lygis ar neoptimali produktų kokybė). Padėtis, kai rinkos jėgos greičiausiai neužtikrins visuomenei veiksmingų rezultatų, gali susidaryti, pavyzdžiui, esant teigiamam išoriniam poveikiui (pvz., susijusiam su moksliniais tyrimais ir plėtra), neigiamam išoriniam poveikiui (pvz., susijusiam su tarša) ir apskritai vykdant veiklą, kuri susijusi su viešosiomis gėrybėmis arba kuriai būdinga nepakankama informacija arba koordinavimo problemos. Vien tai, kad tam tikras projektas ar veikla gali būti nepelningi, nebūtinai reiškia rinkos nepakankamumą, nes tą nepakankamą pelningumą gali lemti gerai veikianti rinka (pvz., nepakankamą pelningumą gali lemti ekonominis neefektyvumas arba pertekliniai pajėgumai, o gerai veikiančioje rinkoje toks projektas ar veikla turėtų nenešti pelno ir galiausiai būti išstumti). Rinkos nepakankamumą veikiau turėtų tinkamai įrodyti šalis, kuri kaip argumentą nurodo teigiamą poveikį.
108. Atitinkamos subsidijuojamos ekonominės veiklos aprėptis turėtų būti suprantama kaip įmonės vykdoma ekonominė veikla, su kuria siejamas nustatytas iškraipymas. Teigiamas poveikis kitoms įmonėms, visų pirma ekonominės veiklos poveikis galutinės grandies, pradinės grandies arba kitai susijusiai veiklai, jei aktualu, bus vertinamas atsižvelgiant į platesnį teigiamą poveikį, susijusį su 3.2.2 skirsnyje aprašytais atitinkamais politikos tikslais. Tokio atvejo pavyzdys: atitinkama subsidijuojama ekonominė veikla prisideda prie tiekimo saugumo strateginiame sektoriuje Sąjungoje ir taip daro teigiamą poveikį kitoms vertės grandinėje veikiančioms įmonėms arba remia Europos Sąjungos pajėgumų stiprinimą bendroje vertės grandinėje. Taip pat ir teigiamas poveikis kitai tos pačios įmonės vykdomai ekonominei veiklai nebūtų laikomas

⁵⁹ Reglamento (ES) 2022/2560 21 konstatuojamoji dalis.

atitinkamos ekonominės veiklos dalimi ir, jei aktualu, turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į platesnį teigiamą poveikį, susijusį su 3.2.2 skirsnyje aprašytais atitinkamais politikos tikslais.

3.2.2. *Teigiamas poveikis kitiems politikos tikslams*

109. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 konstatuojamąją dalį, Komisija gali atsižvelgti į kitą teigiamą užsienio subsidijų poveikį atitinkamų politikos tikslų, visų pirma Sąjungos tikslų, atžvilgiu⁶⁰.
110. Atliekant pusiausvyros tyrimą, atitinkami politikos tikslai galėtų būti, pavyzdžiui, Sąjungos teisės aktuose pripažinti politikos tikslai (pvz., nustatytieji Sutartyse) ir tie, kuriais siekiam skatinti arba apsaugoti Pagrindinių teisių chartijoje garantuojamas teises. Visų pirma jie gali būti susiję su aukšto lygio aplinkos apsauga ir socialiniais standartais, taip pat su mokslinių tyrimų ir plėtros skatinimu.
111. Be to, siekiant nustatyti politikos tikslus, kurie aktualūs Reglamento (ES) 2022/2560 kontekste, gali būti svarbūs neprivalomuose ES teisės aktuose nurodyti politikos tikslai. Pavyzdžiui, atliekant pusiausvyros tyrimą pagal Reglamentą (ES) 2022/2560 ypač svarbūs yra politikos tikslai, nurodyti Komisijos priimtuose su valstybės pagalba susijusiuose komunikatuose, gairėse ar kituose dokumentuose. Be to, kai aktualu, Komisija taip pat galėtų atsižvelgti į kitus su valstybės pagalba nesusijusius neprivalomus teisės aktus, kuriuose nustatyti Sąjungos politikos tikslai⁶¹.
112. Pavyzdžiui, tarp tokių svarbių politikos tikslų galėtų būti aplinkos apsaugos skatinimas, ekonominis vystymasis mažiau palankiose ūkininkauti Sąjungos vietovėse, energetinis saugumas, inovacijos, indėlis į Sąjungos ekonomikos konkurencingumą ir atsparumą arba indėlis į Sąjungos ekonominį saugumą ar Sąjungos gynybos politiką.
113. Teigiamas iškraipiančios užsienio subsidijos poveikis taip pat gali būti susijęs su kitais nei Sąjungos politikos tikslais, tiek, kiek jie visgi svarbūs Sąjungai. Tai galėtų būti, pavyzdžiui, užsienio subsidijos, kurios daro teigiamą poveikį Sąjungai ir (arba) prisideda prie visuotinės gerovės gerinimo arba visuotinių viešųjų gėrybių išsaugojimo, kaip antai subsidijos, kurios duoda paskatų laikytis griežtų aplinkos apsaugos standartų (pvz., švelninti klimato kaitą trečiojoje valstybėje, saugoti biologinę įvairovę ir kt.) ir socialinių standartų (įskaitant žmogaus teisių apsaugą) arba skatina mokslinius tyrimus ir plėtrą, dėl kurių tampa prieinami novatoriški produktai ar technologijos.

3.2.3. *Viešieji pirkimai. Alternatyvių tiekimo šaltinių prieinamumas*

114. Kaip paaiškinta Reglamento (ES) 2022/2560 21 konstatuojamojoje dalyje, atlikdama pusiausvyros tyrimą viešųjų pirkimų procedūros kontekste Komisija turėtų atsižvelgti į tai, ar yra alternatyvių prekių tiekimo ir paslaugų teikimo šaltinių⁶².
115. Šiais svarstymais siekiama užtikrinti, kad Komisija, vertindama pusiausvyrą esant dėl užsienio subsidijų atsiradusiam iškraipymui, atsižvelgtų į tai, kad perkančiosios organizacijos pagal viešojo pirkimo sutartis įsigyja darbus, produktus ar paslaugas, kad pasiektų viešuosius tikslus. Kai perkančiosios organizacijos negali veiksmingai pirkti,

⁶⁰ Į kitą teigiamą poveikį gali reikėti atsižvelgti, kad būtų išvengta padėties, kai siekiant užtikrinti pusiausvyrą atsiranda nepagrįsta diskriminacija. Tačiau Komisijai dar neteko nustatyti tokios situacijos bylose, kurias ji yra nagrinėjusi nuo Reglamento (ES) 2022/2560 įsigaliojimo.

⁶¹ Tokius kaip 2025 m. gegužės 27 d. Tarybos reglamentas (ES) 2025/1106, kuriuo nustatoma Europos saugumo veiksmų (SAFE) stiprinant Europos gynybos pramonę priemonė.

⁶² Reglamento (ES) 2022/2560 21 konstatuojamoji dalis.

viešosios paslaugos gali likti neprieinamos, o tai gali turėti skaudžių pasekmių. Taigi subsidijuojamą pasiūlymą reikia svarstyti atsižvelgiant ir į prieinamus alternatyvius tiekimo šaltinius. Todėl Komisija gali atsižvelgti į alternatyvių tiekimo šaltinių prieinamumą, ypač spręsdama dėl įsipareigojimų priėmimo ir jų pobūdžio bei apimties.

116. Šiuo atžvilgiu, kai nėra alternatyvių tiekimo šaltinių, galimybė sudaryti viešojo pirkimo sutartį gali būti laikoma teigiamu poveikiu, net jei ta viešojo pirkimo sutartis sudaroma su subsidijuojamu konkurso dalyviu⁶³. Nors vertinimas vyksta atliekant pusiausvyros tyrimą, nėra laikoma, kad teigiamą poveikį padarė pati subsidija. Labiau manytina, kad alternatyvių tiekimo šaltinių egzistavimą lemia tai, ar kiti ekonominės veiklos vykdytojai parodo susidomėjimą ir pateikia reikalavimus atitinkančių pasiūlymų. Taigi teigiamas poveikis – tai veikiau perkančiosios organizacijos gebėjimas veiksmingai vykdyti savo funkcijas.
117. Kad Komisija galėtų įvertinti, ar esama alternatyvių tiekimo šaltinių, konkurso sąlygos turėtų būti parengtos taip, kad nesubsidijuojami konkurso dalyviai taip pat galėtų realiai jų laikytis, o ne taip, kad dėl šių sąlygų struktūros nesubsidijuojami dalyviai negalėtų tikėtis sėkmės konkurse. Trūkstantį tiekimo alternatyvų klausimas gali būti aktualus specifiniais atvejais, pvz., vykdant inovacijų viešuosius pirkimus, kai konkrečios technologijos vidaus rinkoje dar nėra, kai viešojo pirkimo dalykas yra ypatingos svarbos viešųjų paslaugų užtikrinimas arba kai subsidijuojamas konkurso dalyvis yra vienintelis konkurso dalyvis, nekeliantis pavojaus saugumui ar viešajai tvarkai.

3.3. Principai, kuriuos Komisija taikys siekdama teigiamo ir neigiamo užsienio subsidijos poveikio pusiausvyros

3.3.1. Teigiamo poveikio specifiškumas

118. Teigiamas poveikis, į kurį bus atsižvelgiama per pusiausvyros tyrimą, turėtų būti būdingas užsienio subsidijai, kuri, kaip nustatyta, turi iškreipiamąjį poveikį. Vertindama teigiamą užsienio subsidijų poveikį, Komisija apsvarstys, ar be užsienio subsidijų tokio teigiamo poveikio nebūtų arba jis būtų ne tokio paties dydžio.
119. Realiame gyvenime, jei teigiamas poveikis užsienio subsidijoms būdingas, jį nurodęs asmuo turėtų galėti nustatyti, kad užsienio subsidijos lėmė, lemia arba, tikėtina, lems įmonės, gaunančios naudą iš tos teigiamą poveikį turinčios užsienio subsidijos, elgsenos pokytį, remdamasis, pavyzdžiui, priešingos padėties analize.
120. Šio tvirtinamo teigiamo poveikio vertinimas turi būti objektyvus. Tas vertinimas nepriklauso nuo užsienio subsidijas teikiančios trečiosios valstybės ketinimo. Konkrečiai, Komisijai atliekant pusiausvyros tyrimo vertinimą, paprastai neturi reikšmės tai, ar teigiamas poveikis yra sąmoninga subsidijos pasekmė, ar atsitiktinė išdava.

3.3.2. Pusiausvyros tyrimo atlikimas

121. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 6 straipsnio 1 dalį, Komisija gali atlikti neigiamo užsienio subsidijos poveikio, t. y. vidaus rinkos iškraipymo pagal Reglamento (ES) 2022/2560 4 ir 5 straipsnius, ir teigiamo poveikio pusiausvyros tyrimą.

⁶³ Tai gali būti ypač aktualu atliekant peržiūras pagal Reglamento (ES) 2022/2560 2 skyrių, kai vykdomos viešųjų pirkimų procedūros, kurioms taikomas Direktyvos 2014/24/ES 32 straipsnio 2 dalies b punktas, kai produktai ar paslaugos saugomi išimtinėmis teisėmis.

122. Atliekant pusiausvyros tyrimą reikia palyginti atitinkamą neigiamo poveikio, t. y. vidaus rinkos iškraipymo, ir teigiamo poveikio reikšmingumą.
123. Neigiamo poveikio, t. y. vidaus rinkos iškraipymo, reikšmingumas yra susijęs su jo dydžiu ir gali priklausyti nuo daugelio veiksnių, visų pirma nuo užsienio subsidijos pobūdžio, tikslo, sąlygų, naudojimo ir sumos, taip pat nuo Komisijos nustatyto vidaus rinkos iškraipymo požymių, be kita ko, paveiktuose sektoriuose. Kalbant apie Reglamento (ES) 2022/2560 5 straipsnio 1 dalyje nustatytas užsienio subsidijų, kurios, labiausiai tikėtina, iškreips vidaus rinką, kategorijas, teigiamas poveikis greičiausiai taip pat nebus didesnis už neigiamą poveikį⁶⁴. Taip yra dėl to, kad tokių užsienio subsidijų iškreipiamasis pobūdis arba poveikis ypač didelis, vadinasi, su tokiomis užsienio subsidijomis susijęs iškraipymas yra didesnis nei iškraipymas, susijęs su kitomis subsidijomis, kurios gali daryti tokį pat teigiamą poveikį⁶⁵.
124. Kokiu mastu užsienio subsidijos prisideda prie atitinkamo teigiamo poveikio, turėtų būti vertinama atsižvelgiant, be kita ko, į:
- teigiamo poveikio atitinkamos subsidijuojamos ekonominės veiklos plėtrai vidaus rinkoje pobūdį arba to poveikio santykį su atitinkamais politikos tikslais;
 - teigiamo poveikio intensyvumą, t. y. užsienio subsidijos poveikio reikšmingumą atitinkamos subsidijuojamos ekonominės veiklos plėtrai vidaus rinkoje arba užsienio subsidijos indėlį siekiant atitinkamų politikos tikslų;
 - teigiamo poveikio laiką, t. y. kaip greitai jis gali atsirasti.
125. Kadangi pusiausvyros tyrimas nėra kiekybinis skaičiavimas, nei užsienio subsidijų neigiamo poveikio, t. y. vidaus rinkos iškraipymo, nei teigiamo poveikio tiksliai apskaičiuoti nereikia.
126. Į tai, kiek nustatytas iškraipymas viršija tai, kas būtina teigiamam poveikiui pasiekti, bus atsižvelgta per pusiausvyros tyrimą vertinant teigiamą poveikį. Kaip matyti iš valstybės pagalbos praktikos, teigiamą poveikį galima pasiekti minimizuojant neigiamą poveikį, pavyzdžiui, minimizuojant subsidijų, kurių reikia, kad subsidijuojama įmonė imtų elgtis pageidaujamu būdu, lygį. Todėl šis minimalus lygis gali sukelti iškraipymą, kuris siekiant politikos tikslo yra neišvengiamas.
127. Atlikdama pusiausvyros vertinimą pagal Reglamentą (ES) 2022/2560, Komisija turėtų siekti atskirti neigiamą poveikį, kuris neišvengiamas siekiant atitinkamo politikos tikslo, nuo neigiamo poveikio, kuris viršija tai, kas būtina teigiamam poveikiui pasiekti. Užsienio subsidijos, dėl kurių atsiranda nebūtinai ir išvengiamas neigiamas poveikis, gali sukelti didesnius iškraipymus. Savo ruožtu, jei iškraipymų buvo galima išvengti, mažiau tikėtina, kad teigiamas poveikis juos nusvers.

3.3.3. *Pusiausvyros tyrimo rezultatai*

128. Atlikus pusiausvyros vertinimą gali būti daroma išvada, kad tiriamai įmonei nebūtina siūlyti priimti įsipareigojimų arba kad nebūtina įvesti kompensacinių priemonių. Taip

⁶⁴ Reglamento (ES) 2022/2560 21 konstatuojamoji dalis.

⁶⁵ Tačiau konkrečiomis kiekvieno atvejo aplinkybėmis gali būti nustatyta, kad būdingas teigiamas poveikis nusveria net tų užsienio subsidijų, kurioms taikoma Reglamento (ES) 2022/2560 5 straipsnio 1 dalis, iškreipiamąjį poveikį.

yra Komisijai nustatčius, kad užsienio subsidijos teigiamas poveikis nusveria jos neigiamą poveikį⁶⁶.

129. Jei neigiamas poveikis yra didesnis, pusiausvyros tyrimas gali padėti nustatyti tinkamą įsipareigojimų ar kompensacinių priemonių aprėptį ir pobūdį.
130. Šiomis aplinkybėmis Komisija gali atsižvelgti į tai, ar įsipareigojimai arba kompensacinės priemonės tinkamai sumažina iškraipymą tiek, kad jis neviršytų to, kas būtina teigiamam poveikiui pasiekti, jei mano, kad tas teigiamas poveikis nusvertų likusį neigiamą poveikį, t. y. vidaus rinkos iškraipymą. Kai kuriais specifiniais atvejais Komisija gali nustatyti, kad net jeigu teigiamo poveikio neįmanoma pasiekti be iškraipymo, neigiamas poveikis vis tiek yra didesnis, todėl tebėra būtina priimti įsipareigojimus arba įvesti kompensacines priemones, kurios užtikrintų visišką ir veiksmingą iškraipymo pašalinimą.
131. Vertindama įsipareigojimų, kurie turi būti priimti, apimtį ir pobūdį arba priimdama sprendimą dėl taikytinų kompensacinių priemonių, Komisija taip pat gali apsvarstyti, ar tie įsipareigojimai arba kompensacinės priemonės tinka ir teigiamam poveikiui išsaugoti. Tam tikrais atvejais gali būti neįmanoma nustatyti kompensacinių priemonių, kurios pašalintų vidaus rinkos iškraipymą ir kartu leistų išlaikyti teigiamą poveikį.
132. Bet kuriuo atveju, kadangi per pusiausvyros tyrimą atsižvelgiama į užsienio subsidijos teigiamą poveikį, atlikus tą pusiausvyros tyrimą neturėtų būti gaunamas įmonės atžvilgiu blogesnis rezultatas nei tuo atveju, jei pusiausvyros tyrimas nebūtų atliktas⁶⁷.

3.3.4. Kumuliacinio vertinimo galimybė

133. Jeigu Komisija nustato, kad įmonė gavo kelias užsienio subsidijas, ir nustato konkretų ir išskiriamą kiekvienos iš tų užsienio subsidijų iškreipiamąjį poveikį, teigiamą poveikį nurodęs asmuo turėtų pateikti Komisijai informaciją apie tai, kaip kiekvienas tariamas teigiamas poveikis yra būdingas iškreipiančiai užsienio subsidijai. Remdamasi šia informacija, Komisija turėtų atlikti kiekvieno nustatyto tipo iškraipymo pusiausvyros vertinimą.
134. Tačiau tam tikromis aplinkybėmis neigiamas kiekvienos užsienio subsidijos poveikis gali būti persipynęs su kitų užsienio subsidijų neigiamu poveikiu, nelengvai nuo jo atskiriamas ir net gali jį sustiprinti. Vertindama iškraipymą, Komisija gali atitinkamai (žr. 40 dalį) įvertinti kelių užsienio subsidijų bendrą iškreipiamąjį poveikį tiriamai įmonei. Atitinkamai Komisija gali įvertinti bendrą teigiamą kelių užsienio subsidijų poveikį.

3.4. Procedūriniai aspektai

3.4.1. Įrodinėjimo pareiga

135. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 6 straipsnį, Komisija, remdamasi gauta informacija, atlieka pusiausvyros tyrimą. Todėl pareiga įrodyti tokio teigiamo poveikio buvimą tenka asmeniui (įskaitant tiriamą įmonę), suinteresuotam, kad būtų atsižvelgta į teigiamą poveikį.
136. Informaciją apie teigiamą poveikį Komisijai gali teikti valstybės narės ir bet kuris fizinis ar juridinis asmuo⁶⁸, be kita ko, tiriamą įmonė, kitos suinteresuotosios šalys, pavyzdžiui,

⁶⁶ Reglamento (ES) 2022/2560 21 konstatuojamoji dalis.

⁶⁷ Reglamento (ES) 2022/2560 21 konstatuojamoji dalis.

⁶⁸ Reglamento (ES) 2022/2560 21 konstatuojamoji dalis.

bendrovės, veikiančios toje pačioje vertės grandinėje kaip ir tiriama įmonė, tam tikri koncentracijos ar viešųjų pirkimų procedūros dalyviai, prekybos asociacijos arba trečiosios valstybės.

3.4.2. Įrodymams keliami reikalavimai

137. Komisijai pateiktina svarbi informacija ir dokumentai turėtų:

- a. parodyti teigiamą poveikio pobūdį, tikimybę, reikšmingumą ir laiką, kada tikėtinas tokio teigiamo poveikio pasireiškimas;
- b. atskleisti, kodėl užsienio subsidijai būdingas teigiamas poveikis, pagal, pvz., priešingos padėties analizę;
- c. pateikti analizę, kuria remdamasi Komisija galėtų nustatyti, ar užsienio subsidijų sukiamas iškreipiamasis poveikis neviršija to, kas būtina argumentuojamam teigiamam poveikiui sukurti;
- d. pateikti paaiškinimą, kodėl teigiamas poveikis sušvelnina Komisijos nustatytą iškraipymą arba yra už jį didesnis.

138. Kuo tiksliau apibūdinamas tvirtinamas teigiamas poveikis ir kuo įtikinamesni šio tvirtinamo poveikio egzistavimo įrodymai, tuo geriau Komisija tuos tvirtinimus galės įvertinti. Miglotų, bendro pobūdžio ar teorinių teiginių arba tik paties asmens komerciniais interesais grindžiamų teiginių nepakanka tam, kad būtų nustatyta, jog tvirtinamas teigiamas poveikis yra pakankamai tikėtinas. Tokiam poveikiui įrodyti reikalingi patikimi ir nuoseklūs įrodymai, ypač kai įrodymus teikiantys asmenys gali turėti geresnes galimybes nei Komisija atskleisti jo egzistavimą arba įrodyti jo aktualumą.

139. Komisijai turėtų būti teikiami tokie įrodymai ir tvirtinami faktai, kuriuos ji galėtų patikrinti. Todėl pateiktini įrodymai ir informacija neturėtų būti teoriniai. Savo tvirtinimams pagrįsti asmenys gali pateikti kiekybinę arba kokybinę analizę, pagrįstą su konkrečiu atveju susijusiais patikimais empiriniais duomenimis, pavyzdžiui, finansiniais duomenimis. Savo vertinimą, ar egzistuoja aktualus teigiamas poveikis, Komisija taip pat gali papildyti kita turima informacija, pavyzdžiui, vieša informacija.

3.4.3. Informacijos pateikimo laikas

140. Informacija apie teigiamą užsienio subsidijos poveikį Komisijai gali būti pateikta bet kuriuo tyrimo etapu.

141. Siekdami užtikrinti, kad Komisija galėtų tinkamai įvertinti informaciją, tiriama įmonė, bet kuris kitas fizinis ar juridinis asmuo, valstybė narė ir užsienio subsidiją suteikusi trečioji valstybė informaciją apie teigiamą užsienio subsidijų, nustatytų sprendime pradėti išsamų tyrimą pagal Reglamento (ES) 2022/2560 10 straipsnio 3 dalį, poveikį turėtų pateikti Komisijai per Komisijos pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2023/1441⁶⁹ 8 straipsnio 1 dalį nustatytą terminą.

142. Komisija turėtų dėti visas pagrįstas pastangas apsvarstyti ir įtraukti visus pateiktus įrodymus. Tačiau tam, kad Komisija galėtų priimti sprendimą be pagrindo nevēluodama, ji neprivalo atsižvelgti į vėlyvame procedūros etape pateiktus įrodymus.

⁶⁹ 2023 m. liepos 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/1441 dėl Komisijos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2560 dėl vidaus rinką iškraipiančių užsienio subsidijų vykdomos procedūros išsamios tvarkos (OL L 177, 2023 7 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1441/oj).

143. Koncentracijos, apie kurią pranešta, ir viešųjų pirkimų procedūrų atveju ta informacija turėtų papildyti informaciją apie teigiamą užsienio subsidijų poveikį, kurią pranešančiosios šalys raginamos pateikti naudojant Įgyvendinimo reglamente (ES) 2023/1441 pateiktas pranešimo formas.
144. Tiriama įmonė gali pateikti papildomos informacijos apie nustatytą teigiamą užsienio subsidijų poveikį ir perduoti pastabas dėl pagrindų, kuriais remdamasi Komisija ketina priimti sprendimą, (motyvų rašto). Pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2023/1441 17 straipsnio 1 dalį, Komisija neprivalo atsižvelgti į tiriamos įmonės pastabas, pateiktas pasibaigus Komisijos motyvų rašte nustatytam laikotarpiui.

3.4.4. Informacijos vertinimo laikas

145. Remdamasi gauta informacija, pusiausvyros tyrimą Komisija atliks per išsamų tyrimą, vykdomą pagal Reglamento (ES) 2022/2560 11 straipsnį, o gautos informacijos vertinimą pateiks galutiniame sprendime.

3.5. Pusiausvyros tyrimo atlikimo pavyzdys

146. Toliau pateikiamas pavyzdys iliustruoja, kaip Komisija atliks pusiausvyros tyrimą. Jis neturi jokios įtakos tokio vertinimo rezultatui konkrečiu atveju.
147. Šiame pavyzdyje aptariamas išsamus (teorinis) tyrimas, kai Komisija laikosi nuomonės, kad yra pakankamai požymių, rodančių, kad trečiosios valstybės vyriausybės įmonė suteikė iškreipiančią užsienio subsidiją įmonei, veikiančiai statybos sektoriuje, konkrečiai, efektyviai energiją vartojančių įperkamu būstų statybos sektoriuje tam tikrose valstybėse narėse.
148. Savo pastabose tiriama įmonė išdėsto savo indėlį į energetiškai efektyvios statybos sektoriaus plėtrą Sąjungoje, teigdama, kad užsienio subsidija leido jai plėtoti novatoriškus statybos metodus ir medžiagas. Tiriama įmonė ir tam tikros vartotojų asociacijos taip pat nurodo tiriamos įmonės indėlį siekiant Sąjungos politikos tikslų, susijusių su tvarium ir įperkamumu būstu Sąjungoje ir klimato kaita. Konkuruojančių pramonės šakų atstovai pateikia informaciją apie neigiamą įtariamų užsienio subsidijų poveikį, tokį kaip konkurentų marginalizavimas ir dėl to atsirandantis konkurencijos sumažėjimas, apie energetiškai efektyvaus būsto kainų didėjimo ilguoju laikotarpiu riziką ir apie neigiamą poveikį inovacijoms šiame sektoriuje. Valstybės narės, kuriose veikia tiriama įmonė, pateikia duomenis apie nustatytus būsto poreikius ir išskeltus energijos vartojimo efektyvumo tikslus.
149. Siekdama įvertinti tariamą teigiamą poveikį, Komisija pirmiausia nustatytų, ar jis užsienio subsidijai būdingas, t. y. ar jis pasireikštų net ir be užsienio subsidijos. Tam, kad Komisija galėtų pagrįsti savo vertinimą, ji galėtų paprašyti šalių pateikti priešingos padėties analizę.
150. Tada Komisija įvertintų, kokio pobūdžio yra tariamas teigiamas užsienio subsidijai būdingas poveikis, visų pirma, ar užsienio subsidija leidžia tiriamajai įmonei kurti ir diegti novatoriškas technologijas. Būtų įvertintas poveikis įperkamo būsto prieinamumui ir teigiamo poveikio intensyvumas, atsižvelgiant, pavyzdžiui, į atitinkamos įmonės užbaigtų ir planuojamų būsto projektų skaičių, bendrus statybos pajėgumus valstybėse narėse, kuriose įmonė vykdo veiklą, ir šiose valstybėse narėse nustatytus būsto poreikius.
151. Įvertinusi konkretų teigiamą užsienio subsidijos poveikį, Komisija jį palygintų su neigiamu poveikiu, kuris siejasi su iškraipymu. Pavyzdžiui, dėl užsienio subsidijos gali sumažėti tame pačiame sektoriuje veikiančių įmonių pardavimo apimtis ir pelnas, todėl

jos gali siaurinti veiklą, marginalizuotis ir (arba) prarasti paskatas investuoti. Kraštutiniais atvejais užsienio subsidija gali lemti jų pasitraukimą, taigi ir mažesnę konkurenciją bei didesnes energetiškai efektyvaus būsto kainas Sąjungoje. Jei teigiamam poveikiui pasiekti užsienio subsidija yra iš dalies neproporcinga, nes tą patį teigiamą poveikį būtų galima pasiekti mažiau iškreipiančiomis priemonėmis, gali prireikti pašalinti išvengiamą iškraipymo dalį nustatant įsipareigojimus arba kompensacines priemones.

152. Pavyzdžiui, jei užsienio subsidija yra suteikta kaip neribota garantija, tai, turint omenyje, kad tokios priemonės iš esmės yra iškreipiamojo pobūdžio, mažai tikėtina, kad nustatytas konkretus teigiamas poveikis nusvertų nustatytą neigiamą poveikį, ypač jei neribota garantija būtų neproporcinga teigiamam poveikiui ir sukeltų iškraipymų, kurių galima išvengti. Ir priešingai, gali būti laikoma, kad užsienio subsidijos, kuri yra proporcinga teigiamam poveikiui pasiekti, iškreipiamąjį poveikį nusveria pasiektas teigiamas poveikis, priklausomai nuo konkretaus atvejo aplinkybių.

4. KOMISIJOS ĮGALIOJIMŲ PAGAL REGLAMENTO (ES) 2022/2560 29 STRAIPSNIO 8 DALĮ PRAŠYTI IŠ ANKSTO PRANEŠTI APIE BET KOKIĄ KONCENTRACIJĄ PAGAL REGLAMENTO (ES) 2022/2560 21 STRAIPSNIO 5 DALĮ ARBA APIE UŽSIENIO FINANSINIUS ĮNAŠUS, KURIUOS EKONOMINĖS VEIKLOS VYKDYTOJAS GAVO VYKDANT VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ PROCEDŪRĄ, TAIKYMAS

4.1. Teisinis pagrindas

153. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalį, Komisija gali prašyti iš anksto pranešti apie bet kokią koncentraciją, apie kurią nereikia pranešti, bet kuriuo metu iki jos įgyvendinimo, jei įtaria, kad *atitinkamos įmonės*⁷⁰ per trejus metus iki koncentracijos galėjo gauti užsienio subsidijų.
154. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 8 dalį, jei Komisija įtaria, kad ekonominės veiklos vykdytojas galėjo gauti naudos iš užsienio subsidijų per trejus metus iki pasiūlymo arba prašymo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje pateikimo dienos, ji gali iki sutarties skyrimo paprašyti pranešti apie vykdant viešųjų pirkimų procedūrą trečiųjų valstybių tam ekonominės veiklos vykdytojui suteiktus užsienio finansinius įnašus, apie kuriuos nereikia pranešti pagal 28 straipsnio 1 dalį arba kuriems taikoma 30 straipsnio 4 dalis.
155. Iš šių dviejų straipsnių formuluočių matyti, kad, kai tenkinamos juose nustatytos sąlygos, Komisija gali savarankiškai nuspręsti prašyti iš anksto pranešti apie koncentraciją arba apie viešojo pirkimo procedūroje dalyvaujančiam trečiųjų šalių ūkio subjektui suteiktus užsienio finansinius įnašus.
156. Šios nuostatos turėtų būti aiškinamos atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2022/2560 36 ir 40 konstatuojamąsias dalis. 36 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad Komisija turėtų galėti reikalauti pranešti apie galimas subsidijuojamas koncentracijas, kurios dar nebuvo įgyvendintos, arba apie galimus subsidijuojamus pasiūlymus iki sutarties skyrimo, jei ji mano, kad koncentracija arba pasiūlymas, atsižvelgiant į jų poveikį Sąjungoje, turėtų būti *ex ante* peržiūrėti. 36 konstatuojamojoje dalyje paaiškinama, kad Komisija taip pat

⁷⁰ Atitinkamos įmonės sąvoka pagal Reglamento (ES) 2022/2560 20 straipsnio 3 dalies b punktą reiškia koncentracijos šalis, t. y. susijungimo atveju – susijungiančiąsias įmones, kontrolės įgijimo atveju – įsigyjančiąją (-iąsias) įmonę (-es) ir įsigyjamąją (-ąsias) įmonę (-es), o bendrosios įmonės steigimo atveju – įmones, steigiančias bendrąją įmonę.

turėtų turėti galimybę savo iniciatyva peržiūrėti jau įgyvendintas koncentracijas arba jau paskirtas sutartis pagal *ex officio* procedūrą.

157. Reglamento (ES) 2022/2560 40 konstatuojamojoje dalyje taip pat pabrėžiama, kad Komisija turi teisę viešųjų pirkimų procedūros metu prašyti iš anksto pranešti apie užsienio finansinį įnašą, nepaisant to, kad jo numatoma vertė yra mažesnė už pranešimo apie jį ribines vertes, tačiau spręsdama, ar prašyti tokio išankstinio pranešimo, turėtų stengtis apriboti kišimąsi į viešųjų pirkimų procedūras, atsižvelgdama į tai, kiek liko laiko iki sutarties skyrimo.
158. Jeigu Komisija prašo pranešti apie koncentraciją arba apie viešųjų pirkimų procedūroje dalyvaujančiai įmonei suteiktą užsienio finansinį įnašą, laikoma, kad apie tokią koncentraciją arba tokį užsienio finansinį įnašą reikia pranešti, todėl jiems taikomos atitinkamai Reglamento (ES) 2022/2560 3 ir 4 skyriuose išdėstytos nuostatos⁷¹.

4.2. Sąlygos, kuriomis Komisija gali prašyti išankstinio pranešimo

159. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalį, Komisija gali pareikalauti iš anksto pranešti apie bet kokią i) koncentraciją, ii) apie kurią nereikia pranešti, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2022/2560 20 straipsnyje, iii) bet kuriuo metu iki jos įgyvendinimo, iv) jeigu įtaria, kad atitinkamos įmonės per trejus metus iki koncentracijos galėjo gauti užsienio subsidijų.
160. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 8 dalį, Komisija gali paprašyti pranešti apie užsienio finansinius įnašus, kuriuos trečiosios valstybės suteikė ekonominės veiklos vykdytojui i) viešųjų pirkimų procedūros metu ir ii) apie kuriuos nereikia pranešti pagal Reglamento (ES) 2022/2560 28 straipsnio 1 dalį arba kuriems taikoma Reglamento (ES) 2022/2560 30 straipsnio 4 dalis, iii) iki sutarties skyrimo, iv) jei Komisija įtaria, kad ekonominės veiklos vykdytojas galėjo gauti naudos iš užsienio subsidijų per trejus metus iki pasiūlymo arba prašymo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje pateikimo dienos.
161. Likusioje 4.2 skirsnio dalyje Komisija paaiškina kiekvieną iš šių sąlygų.

4.2.1. Koncentracijos arba viešųjų pirkimų procedūros sąvoka

162. Komisijos įgaliojimai pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalį ir 29 straipsnio 8 dalį gali būti taikomi tik atitinkamai koncentracijoms ir viešųjų pirkimų procedūroms. Šios sąvokos turėtų būti suprantamos taip, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2022/2560⁷².

4.2.2. Koncentracijos, apie kurią nereikia pranešti, sąvoka arba trečiųjų valstybių ekonominės veiklos vykdytojui viešųjų pirkimų procedūros metu suteiktų užsienio finansinių įnašų, apie kuriuos nereikia pranešti, sąvoka

163. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalį, Komisija gali reikalauti iš anksto pranešti tik apie koncentracijas, kuriose nepasiekta bent viena Reglamento (ES) 2022/2560 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta ribinė vertė.
164. Be to, pagal Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 8 dalį, Komisija gali paprašyti iš anksto pranešti apie trečiųjų valstybių ekonominės veiklos vykdytojui viešųjų pirkimų procedūros metu suteiktus užsienio finansinius įnašus, a) apie kuriuos nereikia pranešti,

⁷¹ Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalis ir 29 straipsnio 8 dalis.

⁷² Žr. nuorodą į apibrėžtis 7 ir 9 išnašose.

nes nepasiekta bent viena Reglamento (ES) 2022/2560 28 straipsnio 1 dalyje nustatyta ribinė vertė, arba b) kuriems taikoma Reglamento (ES) 2022/2560 30 straipsnio 4 dalis.

165. Kalbant apie pastarąją sąlygą, užsienio finansiniam įnašui taikoma Reglamento (ES) 2022/2560 30 straipsnio 4 dalis, jei, nepaisant to, kad anksčiau buvo pateiktas pranešimas ar deklaracija: i) Komisija užbaigė preliminarą peržiūrą nepriėmusi sprendimo, tačiau gavo naujos informacijos, leidžiančios įtarti, kad pateiktas pranešimas ar deklaracija buvo neišsamūs, arba ii) toks pranešimas ar deklaracija Komisijai neperduoti.

4.2.3. Reikalavimo iš anksto pranešti pateikimo laikas

166. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalį, Komisija gali pareikalauti iš anksto pranešti apie bet kokią koncentraciją tik „bet kuriuo metu iki jos įgyvendinimo“. Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalies tikslais įgyvendinimą reikia suprasti kaip visišką (o ne tik dalinį) koncentracijos įgyvendinimą⁷³.
167. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 8 dalį, Komisija gali prašyti, kad ekonominės veiklos vykdytojas iš anksto praneštų apie viešųjų pirkimų procedūros metu gautus užsienio finansinius įnašus tik „iki sutarties skyrimo“. Šiame kontekste sąvoka „sutarties skyrimas“ turėtų būti suprantama kaip teisiškai privalomas perkančiosios organizacijos ir konkretaus konkurso dalyvio, kurio pasiūlymas buvo atrinktas remiantis iš anksto nustatytais sutarties skyrimo kriterijais, sutarties sudarymas⁷⁴.

4.2.4. Įtarimas, kad atitinkamos įmonės per trejus metus iki koncentracijos galėjo gauti užsienio subsidijų arba kad ekonominės veiklos vykdytojas galėjo gauti naudos iš užsienio subsidijų per trejus metus iki pasiūlymo arba prašymo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje pateikimo dienos

168. Komisija gali reikalauti iš anksto pranešti apie koncentraciją arba apie trečiųjų valstybių ekonominės veiklos vykdytojui viešųjų pirkimų procedūros metu suteiktus užsienio finansinius įnašus, tik jei įtaria, kad su koncentracija susijusios įmonės arba viešųjų pirkimų procedūroje dalyvaujantis ekonominės veiklos vykdytojas per trejus metus iki koncentracijos ar atitinkamai iki pasiūlymo arba prašymo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje pateikimo dienos gavo užsienio subsidijų, apibrėžtų Reglamento (ES) 2022/2560 3 straipsnyje, (įskaitant situacijas, kuriose ekonominės veiklos vykdytojui yra naudingos užsienio subsidijos, suteiktos kitiems subjektams, išvardytiems Reglamento (ES) 2022/2560 28 straipsnio 1 dalies b punkte ir susijusiems su ekonominės veiklos vykdytojo pateiktu pasiūlymu vykdant viešųjų pirkimų procedūrą).

⁷³ Dėl aiškumo Komisija atkreipia dėmesį, kad įgyvendinimas Reglamento 21 straipsnio 1 dalyje nurodyto sustabdymo įpareigojimo tikslais yra aiškintinas pagal 2018 m. gegužės 31 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ernst & Young*, C-633/16, EU:C:2018:371, 41–46, 52, 53, 59 ir 61 punktus ir 2023 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Altice Group Lux prieš Komisiją*, Byla C-746/21 P, EU:C:2023:836, 137 punktą, t. y. kad koncentracijos įgyvendinimas įvyksta, kai tik koncentracijos šalys įgyvendina veiksmus, kurie prisideda prie ilgalaikio tikslinės įmonės kontrolės pokyčio.

⁷⁴ Keliose valstybėse narėse sutarties skyrimas ir sutarties sudarymas yra laikomi dviem skirtingais teisės aktais, kurie nėra tapatūs. Viešosios teisės reglamentuojamas sutarties skyrimas turėtų būti paskelbtas ir tik tada, kai jo nebegalima teisiškai užginčyti, bus sudaryta civilinės teisės sutartis. Kitose valstybėse narėse vyrauja principas, kad sutarties skyrimas ir sudarymas vyksta vienu metu. Tokiose sistemose laikoma, kad perkančiajai organizacijai pagal konkurso dalyvio pasiūlymą skiriant sutartį konkurso dalyvis ją priima ir civilinės teisės sutartis tampa teisiškai privaloma. Bet kuriuo atveju skyrimo data turėtų būti laikoma data, kurią perkančioji organizacija sudarė teisiškai privalomą susitarimą dėl prekių tiekimo, paslaugų teikimo ar darbų atlikimo.

169. Kalbant apie Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 8 dalį, nėra būtina, kad įtariamoms užsienio subsidijoms būtų suteiktos tiesiogiai pačiam ekonominės veiklos vykdytojui. Pakaktų ir to, kad įtariamoms užsienio subsidijoms būtų suteiktos pagrindiniam subrangovui arba pagrindiniam tiekėjui, dalyvaujančiam toje pačioje viešųjų pirkimų procedūroje kaip ir ekonominės veiklos vykdytojas, nes tokios užsienio subsidijos taip pat galėtų turėti iškreipiamąjį poveikį atitinkamam pasiūlymui. Remdamasi šiuo įtarimu, Komisija gali prašyti pateikti išankstinį pranešimą pagal Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 8 dalį, kurio aprėptis nustatyta to reglamento 28 straipsnio 1 dalies b punkte.

4.3. Koncentracijos arba ekonominės veiklos vykdytojo viešųjų pirkimų procedūros metu gautų užsienio finansinių įnašų poveikis Sąjungoje

170. Kaip nurodyta Reglamento (ES) 2022/2560 36 konstatuojamojoje dalyje, Komisija turėtų galėti reikalauti pranešti apie galimas subsidijuojamas koncentracijas, kurios dar nebuvo įgyvendintos, arba apie galimus subsidijuojamus pasiūlymus iki sutarties skyrimo, jei mano, kad koncentracija arba pasiūlymas, atsižvelgiant į jų poveikį Sąjungoje, turėtų būti *ex ante* peržiūrėti, net jeigu nebuvo pasiektos Reglamente (ES) 2022/2560 nustatytos pranešimo ribinės vertės.

4.3.1. Poveikio Sąjungoje sąvoka

171. Sąvoka „poveikis Sąjungoje“ turėtų būti suprantama atsižvelgiant į pagrindinį Reglamento (ES) 2022/2560 tikslą – užtikrinti vienodas sąlygas pašalinant užsienio subsidijų sukeltus vidaus rinkos iškraipymus⁷⁵. Todėl taikydama šią sąvoką Komisija sieks užtikrinti pusiausvyrą tarp veiksmingos vidaus rinkos apsaugos ir poreikio minimizuoti įmonėms tenkančią administracinę našta.

172. Sąvoką „poveikis Sąjungoje“ reikėtų suprasti kaip apimančią ir faktinį, ir galimą poveikį Sąjungoje, ir ji gali reikšti poveikį keliais kanalais, pvz., atitinkamų įmonių vykdomą prekių gamybą arba paslaugų teikimą Sąjungoje, prieigą prie technologijų ar intelektinės nuosavybės teisių arba galimybę gauti paslaugas.

4.3.2. Veiksniai, į kuriuos Komisija atsižvelgs vertindama, ar koncentracija arba ekonominės veiklos vykdytojo viešųjų pirkimų procedūros metu gauti užsienio finansiniai įnašai turi būti ex ante peržiūrėti

173. Vertindama, ar dėl poveikio, kurį tais atvejais patiria Sąjunga, reikia atlikti *ex ante* peržiūrą, Komisija, be kita ko, atsižvelgs į atitinkamos koncentracijos arba viešųjų pirkimų procedūros svarbą Sąjungoje.

174. Svarstydamas, ar dėl poveikio, kurį tuo atveju patiria Sąjunga, reikia atlikti *ex ante* peržiūrą, Komisija atsižvelgs į, be kita ko, šiuos elementus:

- a. nagrinėdama koncentracijas – konteksto informaciją, rodančią, kad tikslinės įmonės atitinkamos ekonominės veiklos (ir ypač jos apyvartos) lygis neatspindi jos esamo ar būsimos ekonominio reikšmingumo;
- b. esamos ar būsimos atitinkamos ekonominės veiklos, pagrindinio ar susijusio sektoriaus, atitinkamos tiekimo ar vertės grandinės strategiškumą ar reikšmę, o nagrinėdama koncentracijas – atitinkamų įmonių (ir visų pirma tikslinės įmonės) strategiškumą ar reikšmę, ypač kai joms priklauso strateginis turtas, pavyzdžiui,

⁷⁵ Reglamento (ES) 2022/2560 6 konstatuojamoji dalis.

- ypatingos svarbos infrastruktūra⁷⁶ arba novatoriškos technologijos⁷⁷; nagrinėdama viešųjų pirkimų procedūras – strateginę viešųjų pirkimų procedūros objekto reikšmę;
- c. standartinę elgseną investuojant, įsigyjant įmones ar dalyvaujant viešųjų pirkimų procedūrose⁷⁸, kai tuose sektoriuose dėl šių veiksmų stiprėja įtaka arba aktyvėja ekonominė veikla;
 - d. ar Komisija jau priėmė galutinį sprendimą pagal Reglamento (ES) 2022/2560, kuriuo nustatoma, kad atitinkamos įmonės (ypač koncentracijose dalyvaujantis įgijėjas arba viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantis ekonominės veiklos vykdytojas) ar susijusios įmonės jau gavo iškreipiančias užsienio subsidijas, arba ar Komisija jau priėmė galutinį sprendimą pradėti išsamų tyrimą pagal Reglamento (ES) 2022/2560, kuriame nustatyta pakankamai jas rodančių požymių;
 - e. iškraipymo galimybę rodančią konteksto informaciją, kuri gali būti susijusi su i) tuo, ar nustatytos galimos užsienio subsidijos gali būti pagal Reglamento (ES) 2022/2560 5 straipsnį laikomos tokiomis, „kurios, labiausiai tikėtina, iškreips vidaus rinką“, ypač užsienio subsidijos, kurios tiesiogiai palengvina susijusią koncentraciją arba sudaro sąlygas ekonominės veiklos vykdytojui pateikti nepagrįstai palankų pasiūlymą, arba su ii) Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 1 dalyje išvardytais rodikliais kartu su šių gairių 57 dalyje pateiktais paaiškinimais ir išvardytais elementais⁷⁹.
175. Komisija neprašys iš anksto pranešti apie koncentraciją arba užsienio finansinius įnašus, gautus vykdant viešųjų pirkimų procedūrą, kai ji gali pakankamai užtikrintai (be būtinybės gauti pranešimą) nustatyti, kad bendra užsienio subsidijų, kurios, kaip ji įtaria, buvo suteiktos atitinkamoms įmonėms ar ekonominės veiklos vykdytojams, suma per trejus metus iki koncentracijos arba pasiūlymo ar prašymo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje pateikimo neviršija 4 straipsnio 2 dalyje nustatytos 4 mln. EUR ribos, arba jei tos užsienio subsidijos atitinka Reglamento (ES) 2022/2560 4 straipsnio 4 dalyje nustatytas sąlygas⁸⁰. Pagal Reglamentą (ES) 2022/2560, mažai tikėtina, kad tokios užsienio subsidijos iškraipys vidaus rinką, todėl atvejo *ex ante* peržiūra nėra tikslinga.
176. Mažai tikėtina, kad per viešųjų pirkimų procedūras pateikti pasiūlymai, kurių numatoma vertė yra mažesnė už Direktyvos 2014/24/ES 4 straipsnio a, b ir c punktuose nustatytas

⁷⁶ Reglamento (ES) 2022/2560 3 konstatuojamoji dalis su nuoroda į 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/452, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema, (OL L 79 I, 2019 3 21, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>), 4 straipsnio 1 dalies a punktą.

⁷⁷ Reglamento (ES) 2022/2560 2 konstatuojamoji dalis.

⁷⁸ Atlikdama vertinimą Komisija galėtų atsižvelgti į standartinę elgseną investuojant, įsigyjant ar dalyvaujant viešųjų pirkimų procedūrose, t. y. į daugelį tos pačios įmonės ar susijusių įmonių ankstesnių, vykdomų arba numatomų įsigijimų arba dalyvavimo viešųjų pirkimų procedūrose atvejų, viršijančių ribines vertes arba jų nesiekiančių ir (arba) susijusių su tais pačiais ar panašiais tikslais arba viešųjų pirkimų procedūromis, pvz., tuose pačiuose ar susijusiuose sektoriuose.

⁷⁹ Komisija gali, pavyzdžiui, atsižvelgti į užsienio subsidijų ypatumus, tokius kaip jų suma, pobūdis, tikslas, sąlygos ir naudojimas. Komisija taip pat gali apsvarstyti, pavyzdžiui, kontekstinę informaciją, pateiktą, pvz., finansinėje informacijoje, pranešimuose spaudai ar verslo planuose, ir susijusią su koncentracija ar viešųjų pirkimų procedūra arba su koncentracijos šalimis ar ekonominės veiklos vykdytoju viešųjų pirkimų procedūroje, atsižvelgdama į įmonės padėtį, įskaitant jos dydį ir atitinkamas rinkas ar sektorius, arba įmonės ekonominės veiklos vidaus rinkoje lygį ir raidą.

⁸⁰ Reglamento (ES) 2022/2560 19 konstatuojamoji dalis ir 4 straipsnio 2 bei 4 daly.

taikytinas ribines vertes, turėtų tokį poveikį Sąjungoje, kad atvejį reikėtų peržiūrėti *ex ante*.

177. Kalbant apie viešųjų pirkimų procedūras, Komisija turėtų stengtis apriboti kišimąsi į atitinkamą viešųjų pirkimų procedūrą – spręsdama, ar prašyti tokio išankstinio pranešimo, ji turėtų atsižvelgti į laiką, kuris liko iki sutarties skyrimo⁸¹. Kartu svarbu pažymėti, kad dėl viešųjų pirkimų procedūrų, kurioms netaikoma Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 1 dalyje nustatytas įpareigojimas pranešti, ypatumų Komisija negali nustatyti konkretaus termino, iki kurio bus paprašyta pateikti išankstinį pranešimą.
178. Šiame skirsnyje pateiktas sąrašas nėra baigtinis ir Komisija, vertindama koncentracijos arba viešųjų pirkimų procedūros poveikį Sąjungai, taip pat gali atsižvelgti į kitus elementus.

4.4. Procedūriniai aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti naudojantis teise prašyti iš anksto pranešti apie koncentracijas ir apie viešųjų pirkimų procedūros metu ekonominės veiklos vykdytojo gautus užsienio finansinius įnašus

4.4.1. Pateiktini įrodymai

179. Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 35 straipsnį, valstybės narės (o viešųjų pirkimų procedūrose – visų pirma perkančiosios organizacijos⁸²) ir visi fiziniai ar juridiniai asmenys (pirmiausia atitinkamų įmonių konkurentai) gali kreiptis į Komisijos tarnybas ir informuoti jas apie užsienio subsidiją, kuri gali iškraipyti vidaus rinką. Remdamasi ta informacija, Komisija gali reikalauti išankstinio pranešimo pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalį arba 29 straipsnio 8 dalį. Kad Komisija galėtų įvertinti, ar reikalauti išankstinio pranešimo, kreipiantis reikėtų pateikti pakankamai informacijos (kiek jos turima), kad būtų galima preliminariai įvertinti, ar tenkinami išankstinio pranešimo kriterijai. Komisija, kiek įmanoma, patikrins jai pateiktos informacijos tikslumą ir tikėtinumą.
180. Komisija taip pat gali savo iniciatyva rinkti informaciją apie koncentracijas ir viešųjų pirkimų procedūras, dėl kurių vėliau gali būti reikalaujama išankstinio pranešimo, be kita ko, informaciją iš įmonių, dalyvaujančių koncentracijoje ar viešųjų pirkimų procedūroje, iš valstybių narių (viešųjų pirkimų procedūrose – visų pirma iš perkančiųjų organizacijų) arba iš bet kurių kitų fizinių ar juridinių asmenų.
181. Priimdama sprendimą prašyti iš anksto pranešti apie koncentracijas arba užsienio finansinius įnašus, kuriuos ekonominės veiklos vykdytojas (arba pagrindinis subrangovas ar pagrindinis tiekėjas, dalyvaujantis toje pačioje viešųjų pirkimų procedūroje) gavo viešųjų pirkimų procedūros metu, Komisija turėtų pateikti išsamią informaciją apie įrodymus⁸³, kuriais remdamasi ji įtaria, kad su koncentracija susijusioms įmonėms buvo suteiktos užsienio subsidijos arba kad ekonominės veiklos vykdytojas gavo užsienio subsidijų viešųjų pirkimų procedūros metu, atsižvelgdama į Reglamento (ES) 2022/2560 3 straipsnyje pateiktą užsienio subsidijų apibrėžtį ir galimą koncentracijos arba užsienio finansinių įnašų, viešųjų pirkimų procedūros metu naudingų ekonominės veiklos vykdytojui, poveikį Sąjungoje.

⁸¹ Reglamento (ES) 2022/2560 40 konstatuojamoji dalis.

⁸² Ši sąvoka paaiškinta. 49 išnašoje.

⁸³ Informacija apie įrodymus laikoma profesine paslaptimi ir konfidencialia pagal Reglamento (ES) 2022/2560 43 straipsnį.

4.4.2. *Procedūriniai aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti pateikus reikalavimą iš anksto pranešti*

4.4.2.1. Vykstant koncentracijoms

182. Apie Komisijos sprendimą, kuriuo pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalį reikalaujama iš anksto pranešti apie koncentraciją, pagal Reglamento (ES) 2022/2560 41 straipsnio 1 dalį bus pranešta įsigyjančiajai įmonei.
183. Komisijai priėmus sprendimą pagal Reglamento (ES) 2022/2560 21 straipsnio 5 dalį reikalauti iš anksto pranešti apie koncentraciją, laikoma, kad apie tokią koncentraciją reikia pranešti Reglamento (ES) 2022/2560 tikslais.
184. Vėliau nuo tos dienos koncentracijai bus taikomas Reglamento (ES) 2022/2560 3 skyrius (visų pirma 24 straipsnis dėl koncentracijų sustabdymo) ir Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/1441 (visų pirma jo 4 straipsnis ir I priedas).

4.4.2.2. Vykdamas viešųjų pirkimų procedūras

185. Apie Komisijos sprendimą, kuriuo pagal Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 8 dalį prašoma iš anksto pranešti apie užsienio finansinius įnašus, bus pranešta ekonominės veiklos vykdytojui. Perkančioji organizacija bus informuota kuo anksčiau, kad būtų veiksmingai bendradarbiaujama taikant Reglamentą (ES) 2022/2560, visu pirma siekiant išvengti sutarties skyrimo ekonominės veiklos vykdytojui, kurio Komisija prašo pateikti išankstinį pranešimą⁸⁴.
186. Pranešus apie Komisijos sprendimą, kuriuo pagal Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 8 dalį prašoma iš anksto pranešti apie užsienio finansinį įnašą, laikoma, kad toks finansinis įnašas yra vykdamas viešųjų pirkimų procedūrą gautas užsienio finansinis įnašas, apie kurį būtina pranešti.
187. Todėl užsienio finansiniam įnašui taikomos Reglamento (ES) 2022/2560 4 skyriaus nuostatos, išskyrus reikalavimą pasiekti Reglamento (ES) 2022/2560 28 straipsnio 1 dalyje nustatytas ribines vertes, ir jam bus taikomas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/1441 (ypač jo 5 ir 7 straipsniai ir II priedas). Pagal Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 5 dalį, įpareigojimas pranešti apie užsienio finansinius įnašus turi būti taikomas ekonominės veiklos vykdytojams, ekonominės veiklos vykdytojų grupėms, taip pat pagrindiniams subrangovams ir pagrindiniams tiekėjams, kurie yra to paties pasiūlymo dalyviai, jeigu išsamaus pranešimo pateikimo metu jie yra žinomi. Perkančiajai organizacijai pranešimas apie užsienio finansinius įnašus turėtų būti teikiamas naudojant Įgyvendinimo reglamento (ES) 2023/1441 II priede pateiktą formą. Ekonominės veiklos vykdytojui, kurio pagal Reglamento (ES) 2022/2560 29 straipsnio 8 dalį paprašyta pateikti išankstinį pranešimą, taikomos 4 skyriaus nuostatos, įskaitant Reglamento (ES) 2022/2560 30 straipsnyje nustatytus terminus. Perkančiosios organizacijos taip pat gali toliau vykdyti visus viešųjų pirkimų proceso procedūrinius veiksmus. Todėl sutartis gali būti skiriama pagal ekonominės veiklos vykdytojo, kurio nebuvo paprašyta pateikti išankstinį pranešimą, pateiktą pasiūlymą dar prieš Komisijai užbaigiant išankstinio pranešimo vertinimą, jei tas pasiūlymas yra ekonomiškai naudingiausias. Taigi procedūrinis vėlavimas gali atsirasti tik tuo atveju, jei ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikė ekonominės veiklos vykdytojas, kurio paprašyta pateikti išankstinį pranešimą.

⁸⁴ Reglamento (ES) 2022/2560 58 konstatuojamoji dalis.